

prosvetni delavec

NIKO ŽIBRET,
predsednik Skupščine Izobraževalne skupnosti Slovenije

Življenje ni enosmerna cesta

Ob razmišljanju, kateri problem v slovenskem šolstvu je »ta trenutek« najboljši pereč, takšen, ki najhujše tare sistem vzgoje in izobraževanja na Slovenskem, lahko ugotovimo, da takšnega »trenutka« pravzaprav ni, obstaja pa splet med seboj tesno

povezanih dogajanj, dogodkov in tudi sklepov. Med te spadajo: sprejemanje treh šolskih zakonov, sklepi Skupščine Izobraževalne skupnosti Slovenije, sprejeti na 17. zasedanju, dne 12. 4. 1989, zasedanje zborov skupščine SR Slovenije, 14. 4. 1989,

in sprejem sklepa o usklajeni bilanci nalog in sredstev samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti za leto 1989.

Vrstni red vseh teh dogajanj je naključen, problematika je tesno povezana, vse skupaj pa breme-

Med drugim preberite

- PRED NOVO ODBIRO IZRAZITO NADARJENIH ZA ŠTIPENDIJE, str. 2
- SEDEM DESETLETIJ SLOVENSKE UNIVERZE, str. 2
- KAKO PO STAVKI? str. 2
- JUGOSLOVANSKI RAZGLEDI, str. 3., 4., 5., 6.
- SINDIKAT MORA POSTATI NEODVISEN, str. 3
- ŠOLSTVO ZAHTEVA PREVEČ, A TUDI TO JE PREMALO, str. 6
- REDNI RAZPISI, str. 7

IZJAVA VODSTEV UNIVERZE EDVARDA KARDELJA V LJUBLJANI IN UNIVERZE V MARIBORU

V času, ko so se zaostrele politične konfrontacije v Jugoslaviji, Univerzi v Ljubljani in Mariboru opozarjata na tradicijo, ki je z demokratskim urejanjem javnega življenja prav razlike v stališčih in interesih položila v temelje zgodovinskega razvoja, civilizacijskega napredka in javne blaginje. Izhodišča za to tradicijo so, že dolgo preden je postala podlaga za urejanje splošnih družbenih razmerij, razvile in gojile prav evropske univerze. Brez strpnega sožitja različnosti, brez odprte razprave in spoštovanja nasprotij stališč ni mogoče iskati resnice, razvijati znanosti in tudi ni mogoče prenašati nekdanjih in sedanjih dognanj na nove generacije, ki jim pripada prihodnost.

Te vrednote so od nekdaj bile in so še danes neločljiva razsežnost akademskega dela in življenja. Upamo, da se bodo vse hitreje uveljavljale tudi v celotni družbi.

V interesu svojega poslanstva in v interesu družbe, ki ji služita, Univerzi ponovno izražata svojo odločno privrženost akademskim vrednotam strpnosti, svobodnosti, odločnosti in dialoga. Zvesti akademski toleranci ne bomo dopustili, da bi politični ali kakršni koli drugi neakademski razlogi posegali v naše delo, zlasti pa ne v avtonomno pravico univerz, da si izbirajo profesorje, raziskovalce in študente po akademskih merilih. Univerzi izražata svojo odločenost, da bosta branili človekove pravice in svoboščine v družbi nasploh in na univerzah posebej, vključno pravico do svobode političnega prepričanja, svetovnega nazora in javnega delovanja v skladu s posameznikovo vestjo.

Univerza Edvarda Kardelja v Ljubljani in Univerza v Mariboru pozivata druge jugoslovanske univerze, da se pridružijo tej izjavi.

Ljubljana, 19. aprila 1989

Vodstvo Univerze
Edvarda Kardelja
v Ljubljani
in Univerze v Mariboru

F. Garcia Sevilla: Magali 3, akril, 1983

K ljubljanskim razstavnim prostorom je treba prišteti še novo pridobitev v Cankarjevem domu – precej velik razstaveni prostor, osvetljen z umetno svetlobo, kjer bo mogoče s premišljeno izbranimi deli pripraviti posamezne ali skupinske predstavitve z likovnega področja vse od slikarskih, kiparskih razstav do razstav fotografij, designa ipd. V Ljubljani razstavlja kar veliko domačih umetnikov, malo pa tujih. V galeriji Cankarjevega doma so za začetek predstavili dela sodobnega španskega slikarja Ferrana Garcia Seville.

Garcia Sevilla pozna ploskovito podajanje, vpeljuje posamezne prvine, bodisi poenostavljeno geometrizacijo, ali pa zgolj nakazan obraz, vegetacijo, predmete, vendar nepovezano, prej nestvarno in ne brez pridih metafizike. Slikar nima središčne točke opazovanja in odslikavanja – vsaj zmeraj ne, tako da so posamezne sestavine slikarskih vnosov navezane na gledalčevo zaporedje opazovanja. Ekspresivno se navezuje na abstraktno, v vsakem primeru pa imajo barve prvotno vlogo in niso zavezane na ikonografsko ponovljive simbole. V akrilih Garcia Seville ni ideološkega emblema. Minimalni, a odločni zaris črte, nastali predmet lebdi – ne glede na to, ali je anorganski ali organski – zunaj prave prostorske konkretnosti. Če se figura stopi, izginja v okolju; to ni podoba konkretne, opredeljive »krajine«, je bolj odsev potopljenosti v svet širokih barvnih nanosov. Slikar je motivno zelo raznolik, tudi kompozicija slike je podrejena posebnemu hotenju, in tega Garcia Sevilla tudi zaznamuje v svojih akrilih. Ponuja se nam torej možnost, da vidimo Španca osemdesetih let, ki je dovolj tipičen za sodobno slikarstvo.

IGOR GEDRIH

nijo neprijetna in opozorilna dogajanja v slovenskih šolah, v kulturi, v zdravstvu, v socialni politiki, skratka v vseh družbenih dejavnostih.

Ko sem spremljal razmišljanja prizadetih, njihove predloge in pobude, sledil delegatskim razpravam ali pa prebiral strokovne predloge Republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo pri nastajanju predlogov »šolskih zakonov«, tehtal dokazne utemeljitve predstavnikov gospodarstva. Gospodarske zbornice Slovenije in sindikatov ter poskušal tudi sam posegati v dogajanja, sem vendarle spoznal, da življenje ni enosmerna cesta; da ni strogo ločenih problemov brez medsebojne soodvisnosti v velikem spektru družbenih dogajanj in da se drugačna kakovost življenja lahko poraja le v urejenem okolju, s praviim posluhom za upoštevanje različnih predlogov, ki sledijo iz te ali one stiske in iz različnih hotenj. Zato sem še posebno vesel sklepa republiške skupščine, ki pravi, »da predlagana razporeditev dohodka izhaja iz nujnosti uskladitve vseh sestavin družbene reprodukcije, omogoča pa dodatno zbiranje sredstev za družbene dejavnosti, da v njih ne bi nastale resne motnje«.

Skupščina Izobraževalne skupnosti Slovenije je na svoji seji 12. aprila 1989 sprejela ugotovitve, stališča in sklepe. Poudarjeno je bilo, da pri tem ne sprejema družbenih usmeritev o tem, da se v letu 1989 sredstva za družbene dejavnosti realno ne smejo povečati. Tako svojega plana dokončno nismo sprejeli, velik odmev pa je imelo opozorilo, da valorizacijski količniki za posamezne elemente cene storitve ob pretirani inflaciji ne morejo ustrezno urejati kritičnega gnotnega položaja šolstva.

Videti je, kot da bi bili sklepi Skupščine Izobraževalne skupnosti Slovenije v nasprotju s sklepom Skupščine SR Slovenije pri sprejemanju bilance nalog in sredstev za samoupravne interesne skupnosti družbenih dejavnosti za leto 1989, in da bo treba sklepe in stališča na podlagi ugotovitev delegatov s področja izobraževanja in predvsem tistih, ki so jih izrazili predstavniki sindikalnih združenj, temeljito popraviti. Mislim, da ni tako, vem pa, da so delegati iz gospodarstva kljub odlašanjem končno vendarle prižgali zeleno luč predlogu Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije za nekoliko povečano in odprto bilanco sredstev. Tudi Gospodarska zbornica Slovenije je ob primerjanju stvarnih možnosti in potreb spoznala, da je lok sicer do skrajnosti napet in da so do skrajnosti zaostrene zahteve slovenskih družbenih dejavnosti. V tem na-

videznem družbenem premirju je slutiti upanje na boljše, usmerjeno k boljšim gospodarskim dosežkom in k povečanju družbenega proizvoda, ne pa k dodatnemu omejevanju.

Ob tem pa je v podtonih slišati tudi to, da se gospodarstvo ne bo več dalo izsiljevati in da družbene dejavnosti in znotraj njih slovensko šolstvo sploh niso ključna podmena trenutka resnice.

Če lahko svoje misli strnem in poskušam povedati, kaj je v tem času, v maju leta 1989, najaktualnejše, potem bi na kratko dejal:

● Če ne bodo sprejete spremembe in dopolnitve Zakona o usmerjenem izobraževanju, Zakona o svobodni menjavi dela na področju vzgoje in izobraževanja in Zakona o pedagoški službi, ne bo ustreznih zakonskih podlag za spremembe, ki bi slovenskemu šolstvu omogočile drugačno in predvsem boljše urejanje zadev posebnega družbenega pomena. Predlagatelj zakonov mora pri tem »upoštevati« številne dobre predloge, ki so se porodili v javni razpravi, v SZDL, v posebni komisiji za pedagoški zakon, in predvsem med našimi šolniki.

● Brez strnjenih strokovnih, sindikalnih in organizacijskih prizadevanj za dobro slovensko šolo ne bo šlo. In v tej nalogi vidim tudi kakovost sklepa republiške skupščine, ki ustvarja sovočje med možnostmi Slovenije v letošnjem letu, pravzaprav odnos med stvarnimi spoznanji Slovencev in gospodarstva ter strokovno objektivnimi potrebami slovenskih družbenih dejavnosti. Zato moramo v šolstvu znova »pogledati vase« ter ponovno izpovedati in doseči kakovost slovenske šole, tisto pravo kakovost in ne le namišljeno, obenem pa dosledno dokazati in upravičiti ustavno podlago, da je slovenska šola predvsem pravica in dolžnost slovenske države.

Tak »vpogled vase« je resna naloga, in ko jo bomo uresničevali, gotovo ne bo šlo brez jeze, razočaranj, pa tudi zadovoljstva ne bo manjkalo. Skupščino Izobraževalne skupnosti Slovenije, njene strokovne organe, predstavnike samoupravnih in delovnih teles bomo poskušali usmerjati v reševanje teh problemov, predstavnikom slovenskega družbenega, političnega in predvsem javnega življenja pa sproti pojasnjevati doseženo.

● V nastajajočem nacionalnem programu družbenih dejavnosti, ki naj bi bil v prihodnje deležen posebne skrbi prebivalcev Slovenije, bo moralo svoj želeni program izoblikovati tudi šolstvo. V njem naj se udeležijo predlogi učiteljev, učencev, staršev in tudi zahteve gospodarstva 21. stoletja.

Lepe in
prijetne
prvomajske
praznike!

aktualno

Sedem desetletij slovenske univerze

Začetki visokega šolstva na slovenskih tleh segajo na začetek 17. stoletja in v tisti čas spadajo tudi začetki ljubljanske univerze, vendar pa se največ slavi leto 1919, in sicer kot rojstvo slovenske univerze. Okoli 18. aprila, ob dnevu Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani, je bilo več slovesnih prireditev, in to v znamenju 70-letnice ustanovitve slovenske univerze ter 10-letnice poimenovanja ljubljanske univerze po Edvardu Kardelju.

Slovesnosti so bile na univerzi; med drugim so podelili častni doktorat petim uglednim domačim in tujim znanstvenikom, zaslužnim za razvoj slovenske znanosti in univerze, nadalje odlični univerze uglednim profesorjem ter častne nazive »zaslužni profesor«. V Smeltu je bil posvet s temo Univerza za jutri, nanj pa so povabili kakšnih 40 naših znanstvenikov, ki živijo v tujini. Svoje priredbe so pripravili tudi študentje, predvsem pa posamezne fakultete, ki tudi praznujejo 70-letnico svojega delovanja. Prva je proslavila svoj jubilej ljubljanska teološka fakulteta, ena izmed petih fakultet, ustanovljenih leta 1919, vendar od leta 1952 ni več članica Univerze. Pred kratkim je 70-letnico praznovala filozofska fakulteta.

Na slovesnosti, v torek 18. 4., so častni doktorat podelili: zaslužni profesorici ljubljanske Medicinske fakultete dr. Boženi Ravnihar, profesorju na Fakulteti za inženirstvo Univerze v Trstu dr. Marku Pozzettu, profesorju emeritusu z ETH v Zürichu dr. Vladimirju Prelogu, profesorju na University of California v Berkeleyju dr. Neilu Bartlettju in profesorju Univerze v Stuttgartu dr. Hansu Juergenu Warneckeju, ki je tudi direktor Fraunhoferjevega instituta za proizvodno tehniko Univerze v Stuttgartu.

Zlato plaketo univerze in častno listino so podelili temle profesorjem: dr. Bojanu Accettu z Medicinske fakultete, dr. Jožetu Hlebanji s Fakultete za strojništvo, dr. Jožetu Koželju s Fakultete za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo, dr. Andreju Martinčiču z Biotehniške fakultete, dr. Savu Lapanjetu s Fakultete za naravoslovje in tehnologijo, dr. Bredi Pogorelec s Filozofske fakultete, Dubravki Tomšič Srebotnjak z Akademije za glasbo, dr. Ivanu Turku z Ekonomske fakultete Borisa Kidriča, dr. Miljuti Željencu s Fakultete za elektrotehniko.

Po sklepu fakultet so ob slovesnosti na univerzi podelili naziv »zaslužni profesor« temle njihovim uglednim upokojenim profesorjem: dr. Janku Bleiweisju in Ivanu Čučku s Fakultete za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo, dr. Ivi Fabincu z Ekonomske fakultete Borisa Kidriča, dr. Valentini Kobe, dr. Levu Milčinskemu, dr. Huberu Retinju in dr. Vladimirju Zaklju z Medicinske fakultete, dr. Marjanu Plaperju s Fakultete za elektroniko in Urošu Prevorsku z Akademije za glasbo.

J. S.

Po novih poteh do izobraževanja za jutri

Ob 13. srečanju politologov, ravnateljev in učiteljev srednjih šol, 25. 3. 1989

Že več let govorimo, vse bolj pa se tudi zavedamo, da si moramo kot vsaka druga država izboriti in zagotoviti boljši položaj v novi mednarodni gospodarski ureditvi sveta. In če tega ne bomo sposobni, nam ga bodo kratko in malo določili drugi.

Pogoj za kakršnokoli pomembnejše vključevanje Jugoslavije v Evropo in svet je seveda dolgoročna strategija razvoja naše države, ki poleg notranje gospodarske in politične konsolidacije zajema tudi prilaganje svetovnim standardom mednarodnega sodelovanja.

Veliko lažje in uspešnejše se v mednarodni prostor prebijajo družbe, ki so vlagale in še vlagajo v razvoj znanja. Sem štejemo tiste, ki so razvijale znanost in informacijske sisteme, obenem pa skrbela za zboljševanje splošne izobrazbene sestave ljudi.

Med splošno izobrazbo spadajo seveda tudi temeljno ekonomsko znanje, npr. o ekonomskem izrazju, delovanju zakonov iz gospodarstva, stopnji razvoja in razlikah med gospodarskimi sistemi, pomembnejših ekonomskih ustanovah in organizacijah pri nas in v svetu, temeljna načela in cilji raziskovanja in preučevanja gospodarstva, informacijske tehnologije, temeljni mednarodnega prava in navsezadnje problemi ekološko čiste proizvodnje.

Koliko je tovrstno znanje v resnici navzoče v izobraževalnem procesu pri nas, je odvisno od posameznega programa. Že pregled vzgojno-izobraževalnih programov na ravni slovenske srednje šole (kjer velik del učencev konča redno izobraževanje) kaže velike razlike ali neenakovredno zastopnost temeljev ekonomskih znanosti. Tako nas na tem področju čaka še veliko dela. Predvsem bi se morali najprej dogovoriti o strategiji vpeljevanja novih vsebin v izobraževalne programe, posebej pa določiti standarde znanja z ekonomskega področja za posamezne stopnje izobraževanja. Reformiranje šole in spreminjanja programov si

seveda ne moremo zamisliti kadarkoli, temveč le strokovno domišljeno in celostno. Nikakršno posodabljanje pa tudi ni uspešno brez široko izobraženega in za nadaljnje spopolnjevanje motiviranega učitelja ter drugih delavcev v vzgoji in izobraževanju. Lahko bi rekli: pravi začaran krog – brez znanja ni razvoja, in brez razvoja ni znanja.

Mnogi ugotavljamo, da nam manjka sodobno ekonomsko znanje. Tako je pomenilo srečanje politologov, ravnateljev in učiteljev srednjih šol pravzaprav iskanje novih poti in možnosti za spopolnjevanje in izobraževanje tudi na tem področju. 13. srečanje je bilo organizirano v sodelovanju med Društvom politologov Ljubljana, Centrom za mednarodno sodelovanje in razvoj ter Zavodom SRS za šolstvo na temo Naložbe in razvoj – Jugoslavija odprta v svet.

Srečanje je potekalo v Centru za mednarodno sodelovanje in razvoj. Po uvodni predstavitvi široko razvejene in uspešne delovanja Centra na področju raziskovanja, svetovnih storitev, informacijskega servisa in šolanja kadrov za potrebe poslovnega sodelovanja s tujino, smo načeli problematiko tujih vlaganj ob novem Zakonu o tujih vlaganjih. Zakon formalno odpira široke možnosti za sodelovanje Jugoslavije s svetom, vendar ugotavljamo, da pri nas in zunaj obstajajo še številne ideološke ovire, ki jih bo postopoma nujno premostiti.

Razpravljanje je pokazalo, da se pedagoški delavci zavedamo, kako velike so možnosti za odpiranje Jugoslavije v svet; to lahko kot družba dokažemo prav ob izzvih, ki nas čakajo, to je ob Evropi 92 in kot predsedujoči v gibanju neuvrčenih.

Ta spoznanja je treba ponuditi dorasčajočim rodovom med izobraževanjem, obenem pa jih spodbuditi k razmišljanju o prihodnjih smereh razvoja Jugoslavije ter o prispevku vsakega posameznika k temu razvoju.

MONIKA TRATNIK

Pred novo odbiro izrazito nadarjenih za štipendije

V teh dneh, do konca pouka, bo delo pri odbiru učencev za štipendije, ki so namenjene učencem z izrazito nadpovprečnimi dosežki, najbolj zaživel. Po ljudskem glasu lahko sodimo, da je glas o teh štipendijah že segel v deveto vas. Vse več je staršev, ki se zanimajo zanje in med njimi vse več takšnih, ki bi za »vsako ceno« za svojega otroka radi pridobili takšno štipendijo. Ker pa gre formalna pot do takšne štipendije od strokovnih delavcev v šolah in skupnosti za zaposlovanje prek svetov šol, skušajo nekateri starši to doseči s »pritisiki« na te delavce.

Pobudo za posebne štipendije za učence z izrazito nadpovprečnimi uspehi so dale skupnosti za zaposlovanje. Želele so, da bi tako spodbudili večje zanimanje za takšne učence, s tem pa tudi kakovostnejše delo za razvoj njihovih sposobnosti. Vse to naj bi nam v prihodnjih letih zagotovilo več najposobnejših strokovnjakov z najbolj kakovostnim znanjem. Torej bi morali vse večje zanimanje za te štipendije imeti za enega od uspehov na tej poti.

Zal razčlenitev učinkov triletnega izbiranja učencev za te štipendije kaže, da postaja popularen predvsem denar, ki ga s temi štipendijami posamezniki lahko pridobivajo, manj pa cilji, zaradi katerih smo takšno štipendiranje zasnovali.

V tem prispevku želim na podlagi statistične analize podatkov o dozdajšnji odbiri in štipendiranju osvetliti (ne)uresničevanje teh ciljev.

Preden nadaljujem, moram še enkrat spomniti na bistveni cilj vpeljave posebnega štipendiranja nadarjenih učencev in študentov: dati posebno materialno pomoč bistrim, nadarjenim učencem in s tem spodbuditi njih in vse, ki sodelujejo pri njihovi vzgoji in izobraževanju, da bodo to svojo nadarjenost kar najbolj razvili in s svojimi izjemnimi dosežki na različnih gospodarskih in drugih področjih z bogatimi obrestmi vračali to naložbo. Pri tem mislimo še posebno na tiste mlade, pri katerih se zaradi nesposobnega ožega in morda tudi širšega okolja med osnovnim šolanjem ne izrazi njihova izjemna bistrost.

Če omenjene statistične podatke triletnega štipendiranja nadarjenih osvetlimo glede na ta cilj, padejo na podeljevanje teh štipendij kar dolge sence sumničenja, da je med nadarjenimi štipendisti iz leta v leto manj tistih, zaradi katerih smo se za takšno štipendiranje pravzaprav odločili. Bistrost, izkazana na preskusih, ima iz leta v leto manjšo težo pri podelitvi štipendije učencem z izrazito nadpovprečnimi uspehi.

Odnos med učenci, ki so dobili štipendijo na podlagi testnih dosežkov in tistimi, ki so dobili štipendijo na podlagi drugih rezultatov je iz roda v rod manj v korist tistih, ki so dobili štipendijo na podlagi testnih dosežkov. Pri prvem rodu je bilo razmerje 70 : 30, pri drugem še 57 : 43 in pri tretjem le še 55 : 45 v korist tistih, ki so izkazali izrazite intelektualne sposobnosti pri preskusu.

In kakšne posledice ima takšno ravnanje?

Ko smo razčlenjevali prvi rod štipendistov s štipendijo za nadarjene glede na očetovo izobraževanje, smo ugotovili, da je med štipendisti veliko večji delež tistih, katerih očetje imajo višjo stopnjo izobrazbe, kot pa je takšnih med evidentiranimi, ki niso prejeli štipendije.

Isto, kar smo zapisali o izrazito socialni odbiri za štipendiranje evidentiranih učencev prvega rodu, velja tudi za drugi in tretji rod z dodatkom, da so tisti, ki so dobili štipendijo, izmed evidentiranih na podlagi testnih dosežkov v zadnjih dveh rodovih še bolj socialno selekcionirani. Tako je med štipendisti učenci srednjega izobraževanja 7 odstotkov takih, katerih oče ima osnovno šolo ali manj (med vsemi učenci je takih 34 odstotkov) in 45 odstotkov takih, katerih očetje imajo višjo ali visoko šolo (med vsemi učenci je takšnih le 10). Med vsemi študenti pa je 16 odstotkov takšnih, katerih očetje imajo osnovno šolo ali manj in 31 odstotkov takšnih, katerih očetje imajo višjo ali visoko šolo.

Iz teh podatkov vidimo, da je celo socialna sestava (glede na očetovo izobrazbo) študentov primernejša kot socialna sestava učencev s štipendijami za nadarjene (ob tem ko vemo, da smo že s socialno sestavo študentov upravičeno nezadovoljni). Kot smo že zapisali, smo z vpeljavo štipendij za nadarjene skušali na visoko šolstvo privedi več nadarjenih učencev iz socialno in kulturno šibkejših družin. Ti podatki pa kažejo, da bo zaradi teh štipendistov socialna sestava študentov še nekoliko manj uravnotežena.

Tudi podatki o poprejšnjem učnem uspehu evidentiranih in

štipendistov kažejo, da smo se odločili, da bomo naš voz štipendiranja nadarjenih spustili po klancu navzdol in le tu pa tam skušali zavreti njegovo prehitro vožnjo, namesto da bi ga vlekli navzgor k cilju, ki smo si ga postavili. Kaže, da smo precejnevali pripravljenost mnogih, ki bi se morali vpreči vanj. Ob enaki sestavi učnega uspeha na podlagi preskusov sposobnosti evidentiranih učencev, se je sestava uspeha tistih, ki so izmed tako evidentiranih dobili štipendijo, v dveh letih bistveno spremenila v korist tistih z odličnim uspehom.

Če smo v prvem rodu med temi štipendisti imeli že 32 % učencev s prav dobrim ali slabšim uspehom, jih imamo v tretjem samo še 13 %.

Da se ne bi napačno razumeli. Seveda bi morali biti odličnega uspeha vse več štipendistov veseli. In bi ga tudi bili, če ne bi vedeli, da tudi zaradi premalo sistematičnega vzgojno-izobraževalnega dela z izrazito sposobnimi učenci, ki živijo v slabšem kulturnem in socialnem okolju, ti učenci ne dosežejo odličnega uspeha. To potrjujejo tudi naši statistični podatki. Med učenci, ki so pokazali izrazite umske sposobnosti, jih ima dobra četrtina le dober ali zadosten uspeh. Iz izkušanj svetovnega dela pa vemo, da so umsko nadarjeni tudi takšni, ki ne končajo uspešno osnovne šole.

Vse, ki tako ali drugače spremljajo posebno štipendiranje izrazito nadarjenih, pa zanima predvsem uspešnost teh štipendistov potem, ko so prejeli štipendijo.

Primerjava uspešnosti štipendistov v 1. letniku usmerjenega izobraževanja z uspešnostmi vseh vrstnikov kaže na pričakovano boljšo uspešnost štipendistov. Najbolj nazorno kažeta to obe skrajnosti. Med štipendisti je neuspešnih 6 % (sem smo prišli tudi učence, za katere nismo dobili podatka, saj domnevamo, da so tu v večini tisti, ki so izstopili), med vsemi učenci pa je takšnih skoraj še enkrat več (11,3 %). Prav dobrih in odličnih štipendistov je 70,9 %, med vsemi učenci pa je takšnih le 21,8 %. Torej bi bili lahko z uspešnostjo štipendistov povsem zadovoljni, če ne bi bili zaradi že opisanih odbirnih mehanizmov v takšno uspešnost že vnaprej povsem prepričani. Ti mehanizmi namreč kažejo, da je tudi na tem področju prevladal naš »ziheraški« odnos do življenja, ki je naš družbenogospodarski sistem pripeljal v današnjo krizo in vse večje znanstveno tehnološko zaostajanje za družbami, katerih gibal je med drugimi tudi velika pripravljenost tveganja.

Sklepne misli

Na koncu ne bom, kot ponavadi, povzemal bistvenih ugotovitev. Zato bodo sklepne misli povsem osebne. Porodile so ob ponovnem pregledovanju podatkov iz majhne časovne, o maknjenosti in po dogovoru o nadarjenih in štipendiranju, posvetu z ljudmi iz izobraževalnega gospodarstva.

Najprej na splošno o veljavi nem štipendijskem sistemu: štipenditi mora splošni usmeriti v tržno gospodarjenje, v katerem so gospodarski subjekti motivirani za tekmovalni boj. Dogovor o štipendiranju kot tudi samo pravi sporazumi o štipendiranju, ki gospodarske subjekte tem področju v konkurenčno boju omejujejo, postajajo anahronizem. Družbeno posredovanje (z dogovorom ali kako drugače) naj bi pri štipendiranju gotavljalo, da bi se lahko šolali vsi tisti, ki imajo za izobrazbo ustrezne duševne in telesne zmogljivosti, nimajo pa dovolj gmotnih možnosti. To pomeni, da takšno posredovanje sploh ne bi posegalo v kadrovske štipendiranje, zdajšnje štipendiranje iz združenih sredstev naj ne bi izenačevalo gmotnih možnosti tistih, ki se šolajo, ampak naj bi omogočalo šolanje sposobnim in prizadevnim, ki brez denarne pomoči ne bi mogli šolati, za kadrovske štipendije pa še niso zanimivi.

Zdaj pa še o štipendiranju izrazito nadarjenih. Jasno je, pri tako majhnem narodu in tak skromni nataliteti v konkurenčnem boju tržnega gospodarstva ne bo dovolj izrazito nadarjenih za vse gospodarske subjekte. Torej bodo takšni lahko dobili naj boljše kadrovske štipendije. Z vključevanjem nadarjenih v tiste družbene poudarja, kjer delujejo njihovi mehanizmi v celoti, ne moremo, pa bi poskrbeli s štipendijami iz združenih sredstev ali podobnega vira. Tudi področja štipendiranja izrazito nadarjenih torej ne bi posebej družbeno urejali. Dozdajšnje inaslušnje so namreč pokazale, da s posebnim štipendiranjem nadarjenih nismo mogli spodbuditi bolj prizadete zgodnejšega pa učinkovitejšega odkrivanja in razvijanja takšnih učencev. Praktično s tem namenom pa smo začeli takšno štipendiranje posebej obravnavati. Druge cilje štipendiranja izrazito nadarjenih lahko povsem uspešno uresničimo z opisanim kadrovskim štipendiranjem in družbenim poudarjanjem na področjih, kjer v celoti ne morejo delovati tržni mehanizmi. To pa seveda ne pomeni, da se odpovedujemo prizivni sebi skrb za nadarjene, ampak le to, da se moramo tega delotiloma lotiti tam, kjer takšna skrb lahko obrodi prave sadove.

JANEZ ZALAZNIK

S SEJE RO SINDIKATA DELAVCEV V VZGOJI, IZOBRAŽEVANJU IN ZNANOSTI SLOVENIJE

Kako po stavki?

Četrtekova seja izvršnega odbora (13. 4.) ni pravzaprav prinesla nikakršnih temeljnih sklepov, zato pa vrsto vprašanj, pomislekov in dvomov. Načela je probleme, ki jih bo moral sindikat rešiti, če bo hotel biti v resnici »interesno zastopstvo delavcev«, ne pa zgolj politična organizacija. Članstvo s takšnim sindikatom, ko je, ni zadovoljno, zato se pojavljajo skupine, ki mimo doslej ustaljenih oblik delovanja zahtevajo hitrejša ukrepanja glede osebnih dohodkov učiteljev in pogojev njihovih delovnih razmer. Potrebne bodo bistvene spremembe, predvsem v sistemu financiranja, saj si je slovensko šolstvo že dodobra pritrigovalo povsod – da bi imelo vsaj plače.

V središču sindikalnega zanimanja sta zdaj osnovna in (še

bolj) srednja šola, na seji pa je bilo znova slišati, da so tu vzgojnovarstvene organizacije v izredno hudem kadrovskem gmotnem položaju. Domovni učenci so pred finančnim zkratom. Čimprej bo treba sklicati sindikalno konferenco visokih šol, vendar se zaplete že zaradi tega, ker sindikalne organizacije na teh šolah skorajda nimajo. Težave so povsod. Tudi izobraževanje odraslih je močno zapostavljeno, predvsem pa neurejeno. Kaže, da bo marsikaj v Sloveniji vendarle treba poenotiti, sicer bomo še naprej neučinkoviti. Sindikat bo moral v kratkem napraviti nekaj odločnih in jasnih potez, sicer ga članstvo preprosto ne bo več priznavalo za svojo organizacijo.

STANKO ŠIMENC

F. Garcia Sevilla: Magali 10, akril, 1983

Sindikat mora postati neodvisen

Pogovor z Borisom Lipužičem, predsednikom Zveznega odbora Sindikata delavcev v vzgoji, izobraževanju, znanosti in kulturi

● Sindikat je ali pa bi vsaj moral biti predvsem organizacija za varstvo delavskih pravic. Zakaj ni pri uresničevanju svojih nalog odločnejši?

– Sindikat ali Zveza sindikatov je pri svojem dozdajšnjem delu vse preveč nastopal kot splošna družbenopolitična organizacija, podobno kot Socialistična zveza ali kot transmisija Zveze komunistov. Še bolj pa je bil postavljen v takšen položaj pred 15 leti, kot eden od subjektov političnega sistema socialističnega samoupravljanja. Po ustavi je nosilec izvolitve delegatov v zborih združenega dela skupščin družbenopolitičnih delegacij v družbenopolitičnih zborskih občin, republik in pokrajin. Sodeluje tudi v tako imenovanih koordinacijah Socialistične zveze. S takšnimi in drugimi oblikami in metodami dela bil vse preveč vezan na organe oblasti, omejevali pa so ga tudi dogovori v različnih političnih organizacijah v občinah in republikah.

Tako se je sindikat v zadnjih desetletjih bolj ali manj ukvarjal z vsemi pomembnimi družbenopolitičnimi in gospodarskimi vprašanji, sodeloval pa je tudi v akcijah dolgoročne in protne gospodarske politike. Menim pa, da se je premalo in premalo odločno ukvarjal z uresničevanjem svoje temeljne varnostno-socialne vloge kot najvišje organizacije delavcev.

Tisti čas so zgubili svojo prejšnjo funkcijo sindikati dejavnosti ali panožni sindikati, ker so prenehali biti konstitutivni dejavniki Zveze sindikatov Jugoslavije. Zveza sindikatov pri nas pa tudi iz Zveze sindikatov v drugih deželah so zgodovinsko in generično nastale iz panožnih sindikatov, ne pa obrneno. Druge v svetu niso panožni sindikati pri svoji dejavnosti zelo samostojni, pri nas pa so bolj ali manj oblika delovanja ali metoda dela Zveze sindikatov.

To pomeni, da mora biti njihov dejavnost usklajena, skratka uokvirjena v program dela zveze sindikatov. Takšen položaj je povsem nasproten od tistega, ki ga imajo panožni sindikati ali poklicna združenja delavcev, zlasti v zahodnih deželah, kjer lahko delujejo kot samostojen subjekt. Zato posebnih življenjskih problemov in delovnih razmer v posameznih dejavnostih ni mogoče obravnavati pravčasno in konkretno, ampak z zamudo in posplošeno, saj teritorialni organi zveze sindikatov že otopijo njihove posebne značilnosti – to pa vpliva tudi na učinkovitost sindikalne akcije.

Pri pretirani težnji po usklajevanju posebnih interesov delavcev v panožnih sindikatih s splošnimi interesi vseh delavcev se ne morejo povsem izraziti posebnosti. Pluralizem interesov in problemov, ki so značilni za posamezne dejavnosti. Jasno je, da ne more biti splošnega recepta, poenotene metode dela za sindikate delavcev v industriji ali širše v gospodarstvu in za sindikate delavcev v družbenih dejavnostih, kjer gre za poseben družbeni interes. Zato so načini dogovarjanja v družbenih dejavnostih v primerjavi s problematiko v gospodarstvu (kadar gre za zaposlovanje, osebne dohodke, varstvo pri delu, delovne razmere idr.) različni kot na primer v podjetjih, kjer se ustvarja dohodek in dobiček na podlagi prodaje in povpraševanja, skratka, po tržnih zakonitostih.

Mislim, da je treba prav zaradi slabih izkušenj pri pridobivanju dohodka s svobodno menjavo dela narediti učinkovitejši model javnega financiranja z zakoni opredeljenih programov in stan-

dardov izobraževanja. Iz tega izhajajo normativi in cena vzgojno-izobraževalnega dela. Manjši del programov bo prepuščen ponudbi in povpraševanju.

Takšen prijem zahteva posebne rešitve v kolektivnih dogovorih, za te pa ne morejo veljati enaki vzorci kot za sindikate posameznih gospodarskih panog.

Samo s korenito reformo Zveze sindikatov in sindikatov dejavnosti lahko dosežemo, da bo sindikalna akcija učinkovitejša in uspešnejša, usmerjena pa mora biti predvsem v varstvo delavcev pri uresničevanju njihovih pravic pri delu – v skladu z ustavo in zakoni. Tako naj bi dosegli tudi takšen gmotni položaj, da si bodo ljudje lahko z delom zagotovili sebi in svoji družini človeka vredno življenje – takšno, kakršno zaslužijo delavci glede na odgovornost in zahtevnost dela, ki ga opravljajo – in to v času, oznamovanem z vstopom v tretjo tehnološko revolucijo in v 21. stoletje. Ob tem govorimo zadnje čase veliko tudi o socializmu po meri človeka. To naj bi pomenilo v primerjavi z drugimi družbenimi ureditvami najvišjo stopnjo svobode in človekovih pravic in takšen gmotni položaj ljudi in socialnega varstva, kakršnega imajo npr. v skandinavskih deželah.

Vendar je dandanes, ob naših delovnih in življenjskih razmerah in zaedah, ki nas preobremenjujejo, to še vse preveč dolgoročna vizija.

● Tudi v samem sindikatu je dolgo prevladovalo mnenje, da je sindikat organizacija »modrih oblek«, ne pa tudi »belih ovratnikov«. To so občutili med drugimi tudi delavci v izobraževanju, znanosti in kulturi. Se glede tega kaj spreminja?

– Svet Zveze sindikatov Jugoslavije je zadnja leta podprl vse pomembnejše predloge in stališča Zveznega odbora Sindikata delavcev v dejavnostih vzgoje in izobraževanja, znanosti in kulture za izboljšanje družbenoekonomskega položaja prosvetnih, kulturnih in znanstvenih delavcev.

Mislim, da Zveza sindikatov ne dela razlik med tako imenovanimi fizičnimi in intelektualnimi delavci, kadar gre za družbenoekonomski položaj delavcev v katerikoli dejavnosti. In vendarle se dogaja, da se včasih obravnavajo posamezna vprašanja (npr. statuti podjetij, kolektivni dogovori, pravice delavcev na podlagi delovnega razmerja) in opredeljujejo stališča, ki bolj ustrezajo položaju v gospodarskih panogah, skratka, življenjskim in delovnim razmeram npr. v industrijskih podjetjih, kot pa v ustanovah posameznih družbenih dejavnosti, kakršne so šole ali kulturne ustanove.

Svet Zveze sindikatov Jugoslavije in Zvezna konferenca socialistične zveze sta presodila, da sta izobraževanje in znanje najpomembnejša dejavnika razvoja in da ta dejavnost ne more izpolnjevati družbenih nalog, če se nenehno zmanjšuje delež, ki ji je namenjen v delitvi družbenega proizvoda. Zvezni odbor sindikata delavcev v izobraževanju je zahteval od novega Zveznega izvršnega sveta, naj s sistemskimi ukrepi zaustavi zniževanje deleža za izobraževanje, znanost in kulturo v delitvi družbenega proizvoda, izdelali pa naj bi tudi projekcijo, kako bi v doglednem času spet dosegli raven iz leta 1978; tedaj smo namreč v Jugoslaviji dajali za izobraževanje največ in bili po deležu denarja, namenjenega izobraževanju nekje na sredini lestvice evropskih dežel. Zdaj smo bolj ali manj na dnu.

Mislim, da morajo vsem političnim stališčem slediti praktične rešitve, najprej na ravni federacije: prenehajo naj veljati omejitve intervencijskih zakonov, zatem pa naj bi v republikah in pokrajinah sprejeli ukrepe, ki bi izboljšali gmotni položaj šolstva.

● Ali bi bil lahko sindikat manj politična organizacija pa bolj organizacija, ki se zavzema za pravice delavcev, manj nacionalna in bolj razredna?

– Že na začetku sem rekel, da mora sindikat s svojo preobrazbo v tem in prihodnjem letu

toda dela Zveze sindikatov. Dozdajšnje izkušnje opozarjajo, da takšna zasnova ni sprejemljiva, da je preživel.

Mislim, da se lahko posebni interesi in problemi delavcev posameznih dejavnosti uveljavljajo samo v panožnih sindikatih in da ti edini lahko avtentično zastopajo te interese. Zato tudi niso sprejemljiva razmišljanja o združevanju panožnih sindikatov, npr. v sindikat družbenih dejavnosti – to pa nekateri upravičujejo z racionalizacijo in varčevanjem.

Takšno organiziranje »panožnih« sindikatov bi bilo

pred 11. kongresom Zveze sindikatov Jugoslavije – in po njem – ta bo verjetno maja 1990 – korenito spremeniti svojo vlogo. V povezavi z že začeto demokratizacijo družbe se zahteva celostna preobrazba sindikata v neodvisno organizacijo delavcev.

To je v interesu in v skladu z zahtevami in potrebami članov sindikata. Delavci zahtevajo drugačen sindikat – takšen, v katerem bodo lahko povezani, ob spoštovanju načel vzajemnosti in solidarnosti uresničevali svoje materialne in socialne pravice.

Sindikat mora prerasti iz politične organizacije v gibanje, ki združuje delavce na prostovoljni interesni podlagi. V takšni sindikalni organizaciji mora imeti prednostno organiziranje delavcev po panožnem načelu, ne pa po teritorialnem, pri katerem je zanemarljivo interesno združevanje v sklopu posameznih dejavnosti.

● Kako si torej zamišljate položaj panožnega sindikata v reformirani zvezi sindikatov Jugoslavije?

– V dozdajšnjih razpravah o preobrazbi sindikatov pa tudi v izhodiščnih zasnovah za reformo Zveze sindikatov Jugoslavije je vloga sindikatov dejavnosti podcenjena. V mnogih okoliščinah, v organih zveze sindikatov se zmeraj razmišljajo o prihodnji zvezi sindikatov kot o politični organizaciji, organizirani po teritorialnem načelu, in mislijo, da bo panožno organiziranje zadoščalo kot oblika delovanja ali me-

u v svetu nekaj edinstvenega in nova »stvaritev« naše »specifičnosti«. Organiziranost torej, ki bi pripomogla k nadaljnji birokratizaciji in odtujevanju sindikata od resničnih potreb in interesov delavcev, obenem pa bi spodbujala ustanavljanje vzporednih ali alternativnih sindikatov dejavnosti, neodvisnih od Zveze sindikatov. Podobne težnje se v nekaterih okoliščinah pojavljajo, so pa posledica zdajšnje inertnosti pa tudi premajhne odzivnosti Zveze sindikatov in sindikatov dejavnosti na aktualne in zgoče probleme delavcev v posameznih panogah, ki imajo zelo raznolike probleme in jih tako različno tudi rešujejo.

Stališče Zveznega odbora našega sindikata je, da organiziranost ne terja samo »lepotnih popravkov«. Sindikat dejavnosti si zamišljamo kot samostojno subjekt in kot konstitutivni dejavnik pri oblikovanju zveze sindikatov, kjer se usklajujejo posebni interesi s splošnimi interesi delavcev, kot mesto, kjer se dogovarja o skupnih problemih in zahtevah delavcev vseh dejavnosti.

Panožni ali strokovni sindikat mora nastopati pri obravnavi vseh posebnih vprašanj v sklopu svojih dejavnosti samostojno, brez pokroviteljstva zveze sindikatov. Če se prizna sindikatu dejavnosti, da je samostojen subjekt, potem npr. učitelj najprej postane član sindikata prosvetnih delavcev in se šele po njem včlani v zvezo sindikatov, ne pa samo v zvezo sindikatov kot je bilo do zdaj. Takšen način organiziranja sindikata pomeni tudi,

Objavljamo gradivo, ki ga je pripravila Sekcija prosvetnih listov SFRJ.

Na zvezni ravni je treba zagotoviti učinkovito usklajevanje najpomembnejših skupnih akcij v državi pa tudi mednarodno bilateralno in multilateralno sodelovanje. Pri tem naj imajo bistveno vlogo republiški in pokrajinski odbori; ti naj določajo, usmerjajo in uresničujejo programe akcij panožnega sindikata v republiki ali pokrajini.

Zgolj industrijski model in metode sindikalnega dela v gospodarstvu kot univerzalna rešitev za organiziranje delavcev v vseh dejavnostih niso sprejemljivi, npr. za sindikat delavcev v izobraževanju, znanosti in kulturi. Bolj morajo zaživeti tudi nekatere vzporedne oblike delovanja sindikata, ki so v mnogih razvitih deželah že zelo uspešne, kot npr. brezplačna pravna pomoč, pomoč posameznim članom ob nepričakovanih gmotnih težavah, organiziranje rekreacije in potovanja med počitnicami, različni servisi, v katerih opravljajo storitve članom pod ugodnimi pogoji itn.

Izkušnje kažejo, da se mora Sindikat delavcev v vzgoji in izobraževanju organizirati tudi po posameznih področjih v šolstvu (npr. predšolska vzgoja, osnovno šolstvo, srednje šolstvo, visoko šolstvo) ali v kulturnih dejavnostih (npr. odrski delavci). V posameznih republikah že uspešno delujejo republiške sindikalne konference, npr. delavcev v osnovnem šolstvu, v srednjem šolstvu ipd. Tako se lahko uveljavlja pluralizem organiziranih interesov delavcev posameznih področij izobraževanja, saj pri posameznem vprašanju sindikalne dejavnosti ni zmeraj mogoče najti skupnega imenovalca za vse prosvetne delavce.

● V vzgoji in izobraževanju so stavke vse pogostejše. Tako izražajo delavci te dejavnosti svoje nezadovoljstvo, opozarjajo na gmotni položaj šolstva, na čedalje večje zaostajanje osebnih dohodkov učiteljev za dohodki v drugih dejavnostih in na njihovo počasno usklajevanje. Kaj meni zvezni odbor o reševanju takšnih konfliktnih situacij s stavkami?

– Sindikat mora zavarovati delavce, ki stavkajo in tudi preprečiti, da bi komu, ki je sodeloval pri stavki, odpovedali delovno razmerje. To pa tudi pomeni, da se je treba obnašati odgovorno, kadar se izkaže, da je prekinitev dela edini izhod za reševanje problemov. Sindikat mora organizirati dogovarjanje na vseh ravneh, da bi zavaroval interese delavcev, njihov gmotni položaj pa tudi življenjske in delovne razmere. Kadar so na primer pri razpravljanju o ceni dela izčrpane že vse možnosti da bi dosegli dogovor o osebnih dohodkih in njihovi pravočasni valorizaciji z organi družbenopolitičnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti, mora biti sindikat na čelu delavcev tudi tedaj, kadar se ti odločijo, da bodo prekinili delo.

Sindikat ne more biti na repu dogodkov in postavljen pred dejstvo z izsiljenim štrajkom kot presenečenjem. Ker gre za vzgojo in izobraževanje mladine, za predšolsko vzgojo in varovanje otrok, mora biti prekinitev dela pravočasno najavljena. Razumljivo je, da je treba v nekaterih primerih poskrbeti tudi za varstvo otrok med stavko.

Tudi s pravili za organizacijo prekinitev dela mora sindikat izkazati svojo samostojnost in neodvisnost delovanja pa tudi to, da se zavzema za pravice in koristi članov sindikata v institucijah družbenopolitičnega sistema. Panožni sindikat v poslovnih in samoupravnih organih ustanov mora odgovorno, strokovno in argumentirano sodelovati pri dogovarjanju in prav tako tudi utemeljevati svoja stališča, in konkretne predloge, ne pa posplošeno in s političnimi frazami.

Temelj za enakopravno sodelovanje pri dogovarjanju pa je dobro poznavanje strokovnih problemov. Zato sem proti temu, da bi se sindikat ukvarjal z vsem mogočim, saj tako razvrednoti svoj položaj v tistih svojih funkcijah in akcijah, ki so bistvene in ki edine potrjujejo smisel njegovega obstoja.

● Kaj bo sindikat naredil za zaposlene v izobraževanju, znanosti in kulturi?

– Zvezni odbor našega sindikata je na seji 1. marca obravnaval aktualni gmotni položaj v vzgoji in izobraževanju, znanosti in kulturi in posebej opozoril na poslabšani družbenoekonomski položaj prosvetnih, kulturnih in znanstvenih delavcev. 16. marca smo poslali odprto pismo novo izvoljenemu predsedniku Zveznega izvršnega sveta tov.

Anteju Markoviču in pri tem razložili svoje poglede in presojo stanja v desetih predlogih za reševanje posameznih vprašanj. To pismo so objavili tudi prosvetni časniki republik in pokrajin. Štiri točke neposredno zadevajo organe federacije, saj gre za nekatera dolgoročna pa tudi sprotna vprašanja njene gospodarske politike (delež za izobraževanje, znanost in kulturo pri primarni delitvi družbenega proizvoda, dogovor na ravni federacije o temeljih modela financiranja vzgoje in izobraževanja, zakonsko urejanje statusa ustanov družbenih dejavnosti in revizija intervencijskega zakona o omejevanju rasti dohodka v nekaterih družbenih dejavnostih). Novi Zvezni izvršni svet je pozorno obravnaval predložena vprašanja in je že zavzel stališča, da so potrebni ukrepi za reševanje omenjenih problemov. Upamo, da bodo glede na možnosti in pristojnosti federacije tudi narejeni prvi koraki za izboljšanje zdajšnjega gmotnega položaja naše dejavnosti, ki so poleg vsega obremenjene še z nesmotnim mehanizmom financiranja.

Večina teh desetih predlogov zadeva tudi politiko republik in pokrajin do izobraževanja, znanosti in kulture. Zato mora ta akcija sindikata potekati sočasno in usklajeno v občinah, republikah in pokrajinah in v federaciji. Samo tako bo prizadevanje za postopno izboljševanje gmotnega položaja teh dejavnosti in sicer zelo hudih in zapletenih družbenopolitičnih in gospodarskih razmerah v naši državi uspešno.

Pogovor pripravila
BILJANA STUPAR

jugoslovanski
razgledi

SR ČRNA GORA

V prihodnosti tudi
vzgojiteljem štiriletno
visokošolsko izobrazbo

V Črni gori je 16 samostojnih delovnih organizacij za predšolsko vzgojo in izobraževanje, trije otroški vrtci so pri osnovnih šolah, eden pa pri Domu učencev v Šavniku. V sklopu teh predšolskih delovnih organizacij deluje 67 delovnih enot, v njih pa 42 jasličnih vzgojnih skupin (za otroke od 1 do 3 let) in 204 vzgojne skupine v vrtcih (za otroke od 3 let pa do začetka šolanja), skupaj torej 246 vzgojnih skupin. V teh predšolskih ustanovah se vzgaja in izobražuje 8684 otrok; od teh jih je v jasli 1179, v vrtcih pa 7505. Poleg teh deluje še 24 vzgojnih skupin - v njih je 1400 otrok - po enoletnem programu vzgoje in izobraževanja, ki je obenem neposredna priprava za vstop v šolo. To pomeni, da je bilo v šolskem letu 1987/88 270 vzgojnih skupin, v teh pa 10084 otrok.

V organiziranih predšolskih ustanovah je 3,48 odstotka vseh otrok starih od 1 do 3 let, 24,06 odstotka starih od 3 leta pa do vstopa v šolo, 15,05 odstotka od 1 leta pa do vstopa v šolo, 30,72 odstotka pa samo leto dni pred vstopom v šolo. Čeprav so bili v razvoju predšolske vzgoje in izobraževanja v SR Črni gori doseženi precejšnji uspehi, je to področje v zadnjih nekaj letih v obdobju nekakšne krize. Slabe gospodarske razmere se zrcalijo v celotni politiki financiranja redne dejavnosti predšolskih organizacij, še posebno pa se znižuje življenjska raven delavcev, ki so v njih zaposleni. Hude težave so s financiranjem razširjene dejavnosti, denarja zmanjkuje za širjenje zmogljivosti - objektov in osebja. Vse to povzroča, da vrtci ne morejo zado-

stiti naraščajočim potrebam in sprejeti več otrok. Težave pri financiranju predšolske vzgoje izvirajo iz tega, ker se to področje obravnava kot fakultativna dejavnost.

V vseh predšolskih delovnih organizacijah je zaposlenih 734 delavcev, od teh 371 vzgojiteljev in 98 delavcev medicinske stroke. Visokošolsko izobrazbo ima 23 delavcev, višjo 324, srednjo pa 160 (med te so vsi šteti deloma tudi računovodsko-administrativni delavci).

Prihodnji vzgojitelji se šolajo in strokovno usposabljaajo na Filozofski fakulteti v Nikšiću (prej Pedagoški akademiji ali Učiteljski fakulteti); pri tej je oddelek za predšolsko vzgojo, v katerem po zadnjih dveh letih študija dobi diplomant naziv učitelj predšolske vzgoje. V tem šolskem letu je v omenjenem oddelku 40 študentov.

Vzgojiteljev ne primanjkuje. Nasprotno, vse več se jih uvršča na seznane zavodov za zaposlovanje - zdaj jih je takšnih že 100.

Skupnost predšolskih delovnih organizacij SR Črne gore predlaga, naj bi v skladu z zasnovo razvoja visokošolskega izobraževanja v Jugoslaviji in SR Črni gori, v dogovoru s Filozofsko fakulteto v Nikšiću preučili zdajšnji sistem šolanja in strokovnega spopolnjevanja vzgojiteljev ter pripravili »tla« za vplevanje štiriletnega študija; pri tem naj bi se znova povsem uveljavil naziv vzgojitelj - toda s fakultetno izobrazbo, odprli pa naj bi tudi poseben oddelek, na katerem bi se šolali in usposabljali tisti, ki bodo delali v jasli (po kombiniranem programu, ki naj bi dal pedagoško in ustrezno medicinsko izobrazbo).

SR BOSNA IN HERCEGOVINA

Še zmeraj veliko vprašanj o izobraževanju
učiteljev

V SR Bosni in Hercegovini so začeli uresničevati Družbeni dogovor o skupnih temeljih izobraževanja in spopolnjevanja predmetnih učiteljev in sodelavcev v predšolskem, osnovnem in srednjem usmerjenem izobraževanju in vzgoji maja 1987; tedaj je Skupščina SR Bosne in Hercegovine obravnavala in sprejela Informacijo o izdelavi izhodiščnih temeljev sistema izobraževanja in spopolnjevanja predmetnih učiteljev in sodelavcev ter predlagajo Osnutek temeljev svetov, naj sprejme novi sistem. Priporočilo Skupščine Bosne in

Hercegovine se je uresničilo februarja 1988; tedaj je Pedagoški svet dal v javno razpravo Osnutek temeljev izobraževanja in spopolnjevanja predmetnih učiteljev in sodelavcev v SR Bosni in Hercegovini.

Osnutek temeljev s kratko informacijo o izobraževanju učiteljev v nekaterih deželah sveta, v SFRJ, o dozdajšnjem načinu izobraževanja v SR Bosni in Hercegovini in prikaz bistvenih določil Družbenega dogovora, obravnava lik predmetnega učitelja ter ponuja šest mogočih različic za izobraževanje vzgojiteljev, učiteljev razrednega pouka ter učiteljev predmetnega pouka pa tudi organizacijo izobraževanja učiteljev predmetnega pouka in sodelavcev.

F. Garcia Sevilla: Brez naslova, akril, 1983

Osnutek kaže, da zahtevata družba in pedagoška veda od prihodnjega učitelja zelo veliko: učitelj naj bi bil predavatelj, prenašalec znanja, vzgojitelj mladega rodu in znanstvenoraziskovalni delavec; obenem opozarja na dejavnike, ki utegnejo hudo ovirati uresničevanje takih družbenih težanj. Takšen omejevalni dejavnik je predvsem neustrezna družbena in ekonomska obravnava izobraževanja in predmetnega učitelja, posledica tega pa je, da kandidati niso motivirani za učiteljski poklic. Da bi takšne omejevalne dejavnike v izobraževanju predmetnih učiteljev in sodelavcev ublažili, predlagajo, naj bi se ti izobraževali na univerzitetni ravni, večino profilov pa na stopnji strokovne izobrazbe VII/1. Pogoji za vpis v visokošolske organizacije, ki izobražujejo učitelje predmetnega pouka, bo končana četrta stopnja pedagoške ali druge ustrezne smeri. Vsi predmetniki in učni načrti za izobraževanje predmetnih učiteljev in sodelavcev bodo zasnovani na enotnih programskih vsebinah splošnoizobraževalnega, pedagoško-psihološko-metodičnega in strokovno-predmetnega področja. Vsi predmetni učitelji in sodelavci, ki se ne izobražujejo na tako imenovanih pedagoških fakultetah, si morajo ustrezno pridobiti pedagoško izobrazbo ali s fakultativnim poukom ali pa specializacijo.

Predlagatelji temeljev so se zavzemali za profesionalizacijo učiteljskega poklica z visoko in zahtevno izobrazbo. To pa so včasih v razpravi ocenili kot zavzemanje za elitizacijo učiteljskega poklica.

O osnutku temeljev izobraževanja predmetnih učiteljev sodelavcev je potekala široka in vsestranska razprava. Čeprav je bila včasih burna, se je vendarle končala s konstruktivnimi predlogi.

V njej so sodelovali posamezniki, šole, pedagoški zavodi, učiteljska društva, družbenopolitične organizacije od občinskih do republiških idr. Lahko rečemo, da so razpravljalci temeljne načelne opredelitve o novem sistemu izobraževanja predmetnih učiteljev in sodelavcev sprejeli in podprli; vsi so se zavzemali za eno ali več predlaganih različic, ni pa bilo novih predlogov.

Po mnenju večine razpravljalcev lahko ugotovimo, da bi bilo treba v novem sistemu izobraževanja učiteljev izobraževati tele profile:

- Vzgojitelja za nego in vzgojno-izobraževalno delo z otroki v jasli, ta naj bi imel V. stopnjo poklicne zahtevnosti. Kandidati za naziv vzgojitelja v jasli naj bi si pridobili V. stopnjo strokovne izobrazbe ob delu po končani IV. stopnji strokovne izobrazbe (medicinska seštra-tehnika), v vzgojno-izobraževalnih organizacijah srednjega usmerjenega izobraževanja, v katerih se izobražujejo kandidati za pedagoški poklic:

- Učitelj elementarnega pouka (zanj so bili številni predlogi - učitelj ali o novi Nomenklaturi poklicev SFRJ - profesor razrednega pouka) za uresničevanje programa vzgojno-izobraževalnega področja (integrirani pouk) za delo z otroki od 3 do 11 let starosti, naj bi imel stopnjo zahtevnosti VII/1. Širši izobraževalni profil ga usposablja za delo s predšolskimi otroki in v prvih štirih razredih osnovne šole. Poleg tega je usposobljen za delo v pionirskih središčih, v kulturnih in javnih dejavnostih in v dejavnostih prostega časa. Kandidati za učitelje elementarnega

pouka se vpišejo na pedagoško fakulteto po končani IV. stopnji pedagoške usmeritve.

- Učitelj predmetnega pouka uresničuje vzgojno-izobraževalne naloge od 5. do 8. razreda osnovne šole in v skupni vzgojno-izobraževalni osnovi v srednjem usmerjenem izobraževanju in vzgoji s stopnjo zahtevnosti VII/1. Kandidati za ta profil učitelja se izobražujejo štiri leta, in sicer najmanj za dva predmeta v sklopu ustreznega vzgojno-izobraževalnega področja. Učitelji predmetnega pouka lahko opravljajo ustrezna dela in naloge, kadar so njihovi predmeti namenjeni strokovnemu izobraževanju, ter ustrezna dela vzgojitelja v dijaških domovih.

- Za opravljanje nalog v strokovnem izobraževanju se v srednjih šolah lahko zaposlijo kadri z visoko strokovno izobrazbo ustrezne smeri, ki dodatno pridobijo pedagoško-psihološko in didaktično izobrazbo na pedagoški fakulteti ali s specializacijo.

- Specialni pedagogi (surdopedagogi, logopedi, tiflopedagogi, oligofrenologi in somatopedi) se izobražujejo na stopnji strokovne izobrazbe VII/1.

- Učitelj praktičnega pouka v srednjem izobraževanju in vzgoji se izobražuje na stopnji VII/1 ustrezne fakultete. Dopolnilno pedagoško-psihološko in didaktično-metodično izobrazbo si pridobi na ustrezni pedagoški fakulteti.

Zanimivo je, da se je večina razpravljalcev odločila za širše izobraževalne profile, kot pa so tisti, ki jih imamo dandanes.

Glede tega je posebno značilen »učitelj elementarnega pouka« in »učitelj predmetnega pouka« za splošnoizobraževalne predmete v osnovni in srednji šoli.

Ugotavljamo, da se je večina razpravljalcev odločila tako zaradi mnenja, da daje širši profil učitelja več možnosti za zaposlitev, omogoča bolj smotno in gospodarno organizacijo učnega procesa, pedagoško in ekonomsko upravičeno organiziranost šole, ki da tako lahko bolj kakovostno izobrazbo. Po drugi strani se je zdela večini potrebno, da je treba najti mehanizem, s katerim bi lažje premostili nihanja pri nastajanju in uresničevanju vzgojno-izobraževalnega sistema, po dodelavi in prenavljanju predmetnikov in učnih načrtov, v organizaciji učnega procesa ipd. Morda so bile za večinsko odločitev odločilne prav negativne izkušnje pedagoških delavcev, predvsem nestanovitnost njihovega delovnega razmerja in pojav tako imenovane tehnološke presežke v šolah. Takoj pa se postavi vprašanje: koliko je lahko in mora biti neposredna izkušnja izključna podlaga za oblikovanje prihodnjih pedagoških delavcev?

Veliko vprašanj postavlja tudi sama pedagoška veda, npr.: ali je pametno izobraževati učitelje, ki bodo delali z zelo majhnimi otroki in z desetletnimi po enakem učnem načrtu, ali je dobro izobraževati za eno šolo na dveh različnih fakultetah, ali ne bo spet nastal prepad med učiteljem in predmetnim učiteljem.

Po razpravi o Osnutku novega sistema izobraževanja učiteljev in sodelavcev je bilo videti, da smo že pred pripravljenim predlogom, zdaj pa se znova pojavljajo številna vprašanja. Vsem pa se hudo mudi. Zamujamo...

ZVONKO PETROVIĆ

V OSNOVNIH ŠOLAH SR ČRNE GORE

Premalo denarja - nevabljev pedagoški poklic

Na območju SR Črne gore je v lanskem šolskem letu (1987/88) delovalo 165 osnovnih (osem razrednih) šol s 360 podružnicami (povečini štirirazrednimi). V njih je bilo skupaj 3265 oddelkov, in sicer 1709 oddelkov razrednega pouka in 1556 predmetnega. V vseh osnovnih šolah (s podružnicami) je bilo ob koncu šolskega leta 80472 učencev (40840 na razredni in 39632 na predmetni stopnji. Mreža osnovnih šol je glede na objektivne razmere dovolj razvita in po svojem številu in razmestitvi po večini omogoča obvezno osnovno izobraževanje. Pojavljata pa se dva problema: na nerazvitem vaškem območju se število učencev nenehno zmanjšuje, s tem pa postajajo številne osnovne šole in oddelki na podružnicah ekonomsko negospodarni, v večjih mestnih središčih pa je težko dobiti nove prostore, saj je učencev čedalje več.

Zaradi takšnih objektivnih okoliščin se pojavlja tam, kjer ukinjajo oddelke in šole, tako imenovani tehnološki presežek učiteljev, dogaja pa se tudi, da so majhne, nerazvite osnovne šole čedalje slabše strokovno zasedene.

V osnovni vzgoji in izobraževanju so delali v preteklem šolskem letu 4503 pedagoški delavci: 342 je bilo profesorjev

2312 učiteljev predmetnega pouka, 748 učiteljev razrednega pouka, 1026 učiteljev ter 75 strokovnih učiteljev in drugih (absolventov ipd.), ki niso bili ustrezno strokovno usposobljeni za učiteljski poklic.

Ce spremljajo spremembe v sestavi učnega osebja v zadnjih petih šolskih letih, opazimo da se stanje ni veliko spremenilo. V primerjavi s šolskim letom 1982/83 je v osnovnem šolstvu SR Črne gore 115 učiteljev raznih profilov (4388 : 4503). Tudi sestava po nazivih in stopnji strokovne izobrazbe v tem obdobju ni dosti drugačena. Celotno število profesorjev se je povečalo od 303 na 342, učiteljev predmetnega pouka od 2171 na 2312, učiteljev razrednega pouka od 528 na 748, celotno število učiteljev pa se je zmanjšalo od 1224 na 1026, strokovnih učiteljev in drugih pa od 162 na 75. Zmanjševanje celotnega števila zadnjih dveh kategorij pa tudi ustrezno povečanje števila učiteljev razrednega pouka je razumljivo, saj je izobraževanje učiteljev s srednjo izobrazbo ukinjeno, te pa zamenjuje iz leta v leto več učiteljev razrednega pouka z višjo stopnjo izobrazbe. Neznatno se je povečalo število učiteljev z visoko izobrazbo. Vzrokov za to ni težko najti: nezavidljiv gmotni položaj in prav tako

obrnava teh delavcev v osnovnem izobraževanju ter njihovo prehajanje v šole srednjega usmerjenega izobraževanja ali pa beg v atraktivnejše in donosnejše poklice.

Del predmetnega pouka pa tudi razrednega poučujoje neustrezno strokovno usposobljeni učitelji, posebno na manj razviti območjih ali krajih, kjer so težke življenjske in delovne razmere. V zadnjih desetih letih se je stanje, kar zadeva strokovno usposobljenost v predmetnem pouku, precej zboljšalo; v šolskem letu 1977/78 je na predmetni stopnji poučevalo 10 odstotkov neprimerno strokovno usposobljenih učiteljev, zdaj pa je takšnih učiteljev le še 2,71 odstotka. V nerazvitih šolah vaškega območja so najpogostejše nestrokovno zasedena področja; likovna, glasbena in telesna vzgoja, delovna in politehnična vzgoja, fizika, pa tudi matematika in tuji jeziki (zlasti v 4. razredu območnih oddelkov). Kjer se število učencev in oddelkov zmanjšuje, ostajajo učitelji brez dela.

Veliko jih dela z nepolnim delovnim časom (415 predmetnih učiteljev), 111 pedagoških delavcev pa je brezposelnih. Takšne in podobne probleme bi bilo

treba čim uspešneje rešiti - na eni strani nestrokovnen pouk, na drugi pa veliko nezaposlenih pedagoških delavcev.

Največ učiteljev za osnovno vzgojo in izobraževanje izobražuje Filozofska fakulteta v Nikšiću (prej sta to opravljali Pedagoška šola in Učiteljska fakulteta) na svojih 13 oddelkih: 4 so za štiriletni študij, drugi pa za dveletnega. Učitelji se usposabljaajo tudi na Glasbeni akademiji, na učiteljskem oddelku za poučevanje glasbene vzgoje in na Naravoslovno-matematični fakulteti (Inštitut za matematiko in fiziko) v Titogradu. Čeprav učiteljski poklic ni privlačen, je za študij na Filozofski fakulteti veliko zanimanja. Škoda je le, da se vpisuje na oddelke te visokošolske institucije precej kandidatov s slabim poprejšnjim uspehom.

Ena največjih težav, ki še zaostre probleme učiteljskega osebja je slab gmotni položaj v osnovnem izobraževanju; zaradi nizke življenjske ravni prosvetnih delavcev, zaposlenih v osnovnem šolstvu, je motivacija za učiteljevo delo in odločanje zanj dokaj majhna. Zato se srednješolci čedalje manj zanimajo za učiteljski poklic in še posebno za vpis na oddelke razrednega pouka.

IVAN BOŠKOVIĆ

SR HRVAŠKA

Nova šola zahteva novega učitelja

Vzgojitelji predšolskih otrok in učitelji razrednega pouka se izobražujejo v SR Hrvatski na višješolski ravni (VI. stopnja strokovne izobrazbe). Temeljna zamisel zasnove izobraževanja teh dveh profilov je programsko povezana s pripravami in izobraževanjem, ki traja šest let. Po šestletnem šolanju si učeenci pridobijo prvi poklic VI. stopnje strokovnosti (vzgojitelj predšolskih otrok, učitelj razrednega pouka).

Prva štiri leta poteka šolanje v središčih usmerjenega izobraževanja, peto in šesto leto pa v visokošolskih organizacijah (na filozofskih in pedagoških fakultetah in njihovih delovnih enotah, ki so v resnici nekdanje pedagoške akademije).

Prvo in drugo leto srednješolskega izobraževanja zajemata programe, ki vpeljujejo v stroko, v sklopu tehle predmetov: hrvatski ali srbski jezik s književnostjo, glasbena vzgoja, likovna vzgoja, zemljepis, delovno-tehnično področje, izbirni pouk in strokovna praksa, tretje in četrto leto pa se s preučevanjem programov pedagogike, psihologije, zdravstvene varstva, šolske higijene, jezikovno-umetniškega področja, naravoslovesnega in družbeno-humanističnega ter izbirnega pouka in strokovno-pedagoške prakse uresničuje del programa izobraževanja za poklice.

Ena od posebnosti takšnega sistema šolanja vzgojiteljev in učiteljev razrednega pouka, ki je v javni razpravi že od nekdanjega duhove, je način prehoda iz srednješolskega izobraževanja v študij. Učenci v vzgojno-izobraževalni stroki namreč ne opravljajo končnega izpita po četrtem letu srednješolskega izobraževanja, pa tudi ne klasifikacijskega za vpis v peto leto šolanja, ampak se vpisujejo neposredno brez kakršnegakoli preskusa znanja in sposobnosti, pridobljenih v srednji šoli. Po drugi strani pa se ti učenci ne morejo vpisati niti na katero drugo fakulteto, razen na tisto, ki usposablja učitelje – toda tam morajo opraviti klasifikacijski izpit. Takšna svojevrsna »zacementiranost«¹ vzgojno-izobraževalne smeri poraja številna vprašanja in pomisleke – načelne in praktične. Vsiljuje se vprašanje enakovrednosti teh učencev z drugimi, kadar gre za prosto izbiro poklica in visokošolskega študija po končani srednji šoli, pa tudi vprašanje, ali je 14- ali 15-letni učenec že toliko zrel, da ve, kaj želi postati in kateremu poklicu se želi posvetiti.

Naj bo kakor koli: učenci se že peto leto vpisujejo v prvo leto srednješolskega izobraževanja,

v vzgojno-izobraževalno stroko, v tem šolskem letu, 1988/89, pa se je vpisal prvi rod na pedagoške fakultete, na študij predšolske vzgoje in razrednega pouka – seveda po omenjenih »pravilih«².

Posledica vsega tega se kažejo na primer tudi v številu vpisanih študentov na študij predšolske vzgoje in razrednega pouka, posebno v velikih okoljih, kakršno je Zagreb. V tem šolskem letu je vpisalo ta študij v OZDU Pedagoške znanosti Filozofske fakultete dvakrat več kandidatov kot v prejšnjih letih. Zaradi tega so se razmere za poučevanje zelo poslabšale, pravi dr. Josip Marinković, dekan Filozofske fakultete v Zagrebu. Meni, da je največja težava v tem, ker fakulteta ne more vplivati na izbiro kandidatov za študij, saj se, kot smo že povedali, vsi vpisujejo po vnaprej določenem avtomatizmu. Zato je upravičen strah pred negativno selekcijo, posebno zato, ker veliko srednješolcev, ki niso končali vzgojno-izobraževalne smeri v srednji šoli, imajo pa smisel za prosvetni poklic, ne morejo vpisati v študij predšolske vzgoje in razrednega pouka; mesta so namreč zasedli tisti, ki se vpisujejo neposredno, prav verjetno pa je, da so med njimi tudi takšni, ki nimajo nikakršnega nagnjenja za pedagoški poklic.

Res da zakon predvideva, da se lahko vpišejo v peto leto tudi učenci iz drugih strok, toda ti morajo opraviti diferencialne izpite. Vprašanje pa je, koliko takšnih učencev je vpisano, saj je število vpisnih mest omejeno.

V SR Hrvatski se vzgojitelji in učitelji razrednega pouka šolajo v Zagrebu, Pulju, Osijeku in Zadru; v Čakovcu, Petrinji, Gospiću in Splitu se šolajo samo učitelji razrednega pouka (v Pulju imajo tudi študij v italijanščini za pripadnike italijanske narodnosti). V tem šolskem letu se v V. letu (I. študijskem letu) šola skupaj 1266 študentov, od teh 235 za predšolsko vzgojo. Je to premalo ali preveč?

Tisoč na leto

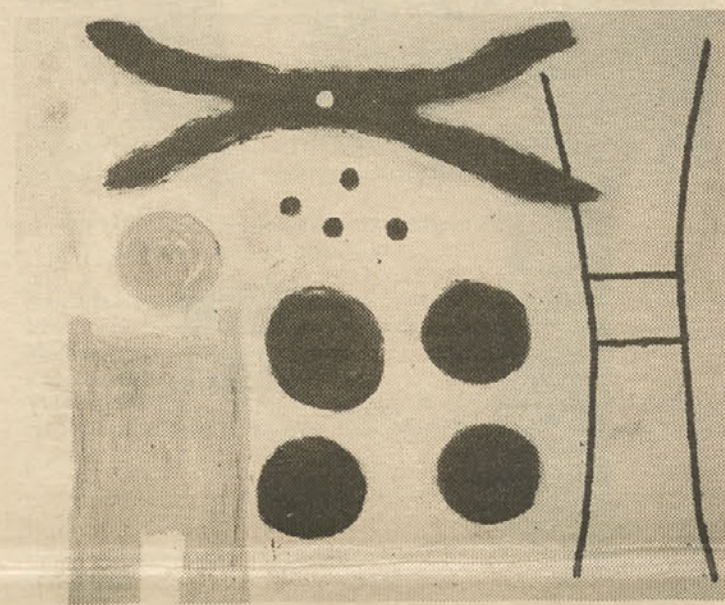
V resnici bi potrebovali tisoč kandidatov na leto, pravi Ivica Lazanja, tajnik Sisa za usmerjeno izobraževanje v dejavnosti izobraževanja, znanosti, kulture in telesne kulture SR Hrvatske, toda vse kar presega to število, je posledica prevelikega vpisa v prvem letu srednješolskega izobraževanja. Številko o tisoč potrebnih vzgojiteljev in učiteljev razrednega pouka na leto so dobili po izračunu, da bo v letih od 1986 do 1990 4 tisoč učiteljev in vzgojiteljev moralo

v pokoj. Ivica Lazanja poudarja, da so dolgoročne spremembe v sistemu izobraževanja vzgojiteljev in učiteljev razrednega pouka prav gotovo potrebne, toda najprej bo treba spremeniti zasnovo, potem pa tudi organizacijo.

Ali bo ta študij trajal dve leti, tri, ali štiri leta? Ali se bodo učitelji razrednega pouka še nadalje usposabljali za delo samo v prvih štirih razredih osnovne šole ali tudi za delo od prvega do šestega razreda, tako kot v nekaterih zelo razvitih deželah. Ta vprašanja obstajajo za zdaj neresena. Jasno pa je, da so spremembe, tudi tiste, ki segajo v samo jedro zasnove izobraževanja omenjenih profilov (pa tudi vseh drugih učiteljev) nujne, saj jih zahteva življenje. Tako so na primer ob javni razpravi, ki jo je pred dvema letoma izpeljala Sekcija za vzgojo in izobraževanje pri RK SZDL Hrvatske, sprejeli tudi priporočilo, da bi morali

vseh pedagoških fakultet iz republike, ki bo ob koncu meseca v Zagrebu; na njem bodo to problematiko temeljito obravnavali in skušali opredeliti zasnovo visokošolskega izobraževanja učiteljev.

Dr. Ivo Biondić, profesor na Filozofski fakulteti v Zagrebu, meni, da je treba spremembe v visokošolskem izobraževanju učiteljev obravnavati v povezavi s predvideno reformo srednje šole (zasnovani na široki splošnoizobraževalni polivalentnosti). Pri tem je bistvena zamisel o »novi šoli«, s tem pa tudi o šolanju učiteljev – za izobraževanje po meri učenca. Tako bi tudi zdajšnje vertikalno – hierarhično delitev dela v šoli – z vzgojitelji, učitelji razrednega pouka, predmetnimi učitelji in s strokovnimi sodelavci (pedagogi, psihologi, defektologi, socialnimi delavci idr.) kot »izvajalci«³ nadomestila sodobna horizontalno-demokra-

F. Garcia Sevilla: Duga 3, akril, 1984

tudi učitelji razrednega pouka študirati štiri leta; podobne zahteve vsebuje tudi Predlog operativnega načrta in programa ukrepov in akcij za nadaljnji razvoj vzgoje in izobraževanja, ki ga je izdelal Republiški komite za prosveto, kulturo, telesno in tehnično kulturo; v njem je poudarjeno, da je treba preučiti sistem in program izobraževanja došolanja in usposabljanja predmetnih učiteljev in učiteljev.

To so za zdaj le še načelna stališča in opredelitve, ni pa še uradno izdelane zasnove prihodnjega visokošolskega izobraževanja učiteljev (in drugega vzgojno-izobraževalnega osebja). Da bi se na tem področju res kaj premaknilo, bi lahko spodbudil sestanek predstavnikov

tična delitev dela z visokošolsko izobraženimi kadri (od vzgojitelja naprej). Njihovo izobraževanje naj bi bilo zasnovano ne le na pridobivanju znanja iz posamezne stroke ali predmetnega področja, temveč tudi na pridobivanju vseh ustvarjalnih komunikativnih pristojnosti, temelječih na znanju iz metodike, pedagogike, psihologije, defektologije idr. S takšnim visokošolskim izobraževanjem učitelja za vsestransko (polivalentno in gibko) vlogo bi nastajale možnosti, da bi se zvečal ne samo učiteljev ugled, ampak da bi nazadnje vendarle lahko prešli iz množičnega in podpopovprečnega izobraževanja učencev na kakovostno in ustvarjalno učenje.

IVAN RODIĆ

SAP VOJVODINA

Vizija: visoka izobrazba za učitelje

Zdajšnje izobraževanje učiteljev v Vojvodini se ne razlikuje veliko od sistema na drugih območjih naše države. Leta 1973, potem ko so bila ukinjena petletna učiteljska, so v Vojvodini ustanovili pedagoške akademije kot višje šestletne šole. Že leta 1975 so postale pedagoške akademije dvestoletne višje šole, podlaga za vpis vanje pa so bile srednje pedagoške šole kot kadrovske šole; vanje so se lahko vpisali tudi srednješolci z drugih srednjih šol družbeno-jezikovne usmeritve, če so opravili kvalifikacijski izpit. Tako se je dogajalo in se še dogaja, da se mnogi prihodnji učitelji izobražujejo za svoj poklic samo dve leti. Splošno mnenje pa je, da je to odločno premalo. Da je to res je pokazala tudi praksa: učitelji niso pripravljeni za praktično delo z otroki. O tem so pred nekaj leti razpravljali učitelji in študenti Pedagoške akademije v Novem Sadu. Sami študenti čutijo, da jim primanjkuje praktičnega dela v učilnicah, v hospitacijskih šolah, in zahtevajo, naj se število ur za prakso poveča. Pričakujejo, da bo zasnova visokošolskega izobraževanja učiteljev dala več možnosti tudi za praktično usposabljanje za učiteljski poklic.

Kako bo

Glede na splošno sprejeto odločitev, da mora imeti učitelj visoko izobrazbo, pripravila strokovna delovna skupina, ki so jo imenovali republiški in pokrajinski komiteji za izobraževanje v SR Srbiji, predlog zasnove visokošolskega izobraževanja učiteljev, kot strokovno podlago tudi za zakonodajne rešitve.

Ugotavljajo, da je treba visokošolsko izobraževanje učiteljev organizirati v posebni visokošolski ustanovi, visoki šoli za izobraževanje učiteljev ali visoki učiteljski šoli (naslova pedagoška fakulteta ne bi več uporabljali). Na njej naj bi poleg ustreznega izobraževanja organizirali tudi raziskovalno delo na področju osnovnega šolstva ali razrednega pouka. Ta šola naj bi postala tudi središče za spopolnjevanje učiteljev.

Menijo, da bi moralo trajati visokošolsko izobraževanje učiteljev štiri leta, posebej pa poudarjajo, da je treba v predmetniku in učnem načrtu poskrbeti za skladnost med splošnoizobraževalnimi in strokovnimi predmeti ter ustrezno in praktično

jugoslovanski razgledi

pripravo za uresničevanje zahtev predmetnikov in učnih načrtov osnovnega izobraževanja. V tovrstni študij bi se vpisovali predvsem učenci, s končano srednjo šolo pedagoške smeri, pa tudi iz drugih srednjih šol, seveda pod pogoji, ki bi jih odločila visokošolska organizacija za izobraževanje učiteljev.

Za učitelje, ki so končali učiteljska in pedagoške akademije, naj bi poskrbeli tako, da bi si lahko po posebnih programih pridobili visoko izobrazbo. Čeprav bi bil študij praviloma reden, je predvideno, da bi lahko nekateri učitelji študirali tudi izredno – toda samo tisti, ki so že zaposleni ali pa čakajo na delo in so prijavljeni na zavodu za zaposlovanje.

V skladu s tradicijo in s predpisi o strokovnih nazivih meni delovna skupina, naj bi bil strokovni naziv diplomantov **diplomirani učitelj VII/1** stopnje strokovne izobrazbe.

Ugotavljajo tudi, da bi morala sama visokošolska organizacija za izobraževanje učiteljev določiti program svojega dela, soglasje pa naj bi dala ali Prosvetni svet ali Skupščina SR Srbije, potem ko bi dobila mnenje Prosvetnega sveta. Zanimiv je podatek, da se ramišlja o tem, naj bi bilo 2670 ur namenjenih teoretičnemu in 325 praktičnemu pouku. Za splošnoizobraževalno področje je predvidenih 450 ur, za splošnostrokovno 1380, za ožje strokovno pa 840 ur v osmih semestrih. Praktično delo naj bi se začelo v tretjem semestru (skupaj 325 ur). Temu je treba dodati še 250 ur **obveznih praktičnih tečajev** (smučanje, plavanje, ravnanje z avdiovizualnimi sredstvi, igranje na eno glasbilo, šolska higiena) in do 120 ur za **obvezne zunajšolske dejavnosti** (zbor ali orkester), za **fakultativne učne** (jezik družbenega okolja in drugi tuji jezik ali jezik narodov in narodnosti) in **fakultativne zunajučne dejavnosti** (krožki: kulturnoumetniški, znanstveni, tehnični, športni, dvojezična pedagoška dejavnost, dejavnosti za varstvo človekovega okolja).

Vse to je za zdaj samo predstava, morebitna zasnova. Po široko zamišljenih strokovnih obravnavah, in prepričujejo nas, da se bodo te kmalu začele, bo prihodnost visoke šole za učitelje v SR Srbiji, in torej tudi v Vojvodini jasnejša.

BRANISLAVA ŽDRALE

IZOBRAŽEVANJE VZGOJITELJEV V VOJVODINI

Od tradicije k sodobnosti

Izobraževanje vzgojiteljev v Vojvodini ima zelo dolgo tradicijo. Ta izvira še iz časov prvih poskusov usposabljanja učiteljev v Somboru – od tedaj pa je minilo nekaj več kot 200 let.

Na temelju takšne tradicije in ob primernih možnostih v povojnih letih našega razvoja poteka izobraževanje vzgojiteljev v Vojvodini še dandanes dokaj uspešno. To potrjujejo podatki, da naši vzgojitelji lahko dobe zaposlitev ne samo po vsej SR Srbiji, temveč tudi v Hrvatski, Črni gori in še posebno v Bosni in Hercegovini. K dobremu glasu vzgojiteljev, šolanih v Vojvodini, pa ni pripomogla samo dolgotrajna tradicija, temveč tudi to, da je v Vojvodini videl odstotek otrok, zajetih v organizirano predšolsko vzgojo. Tudi znana izobraževalna reforma iz leta 1958, po kateri je predšolska vzgoja postala sestavni del celotnega vzgojnoizobraževalnega sistema, je naredila veliko.

Do šolskega leta 1973/74 so se

vzgojitelji izobraževali na ravni srednje šole, v tako imenovani srednji vzgojiteljski šoli, ki je trajala pet let.

Medtem se je pokazalo, da je nujno zvišati raven strokovnosti vzgojiteljskega osebja. Zato so po posebnem Zakonu o pedagoških akademijah v šolskem letu 1974/75 prenehale delovati srednje vzgojiteljske šole, ustanovljene so bile pedagoške akademije. Sprva so bile nekakšna mešanica srednjega in višjega izobraževanja. Prva štiri leta šolanja so predstavljala namreč srednjo šolo, bila so nekakšna pripravljalna stopnja za izobraževanje vzgojiteljev. Naslednji dve leti sta pomenili višje izobraževanje, to je sklepno stopnjo poklicne priprave vzgojiteljev.

Takšna rešitev je prav gotovo zvišala izobraževalno in strokovno raven vzgojiteljev, vendar se je ob tem pokazalo tudi precej pomanjkljivosti.

Največja je bila ta, da učenci srednjega izobraževanja (pri-

pravljalne stopnje) niso dobili nikakršne strokovne izobrazbe in so se lahko brez kakršne koli konkurence ali selekcije nemočno vpisovali na tako imenovano končno stopnjo; to jih ni spodbujalo k učenju, kakovost srednješolskega izobraževanja na akademiji se je slabšala, odpadli pa so tudi boljši kandidati iz drugih srednjih šol, saj se niso mogli vpisati na končno stopnjo. Takšna praksa je bila sankcionirana tudi v ustreznih zakonskih rešitvah.

Kasneje, ob zadnjih spremembah sistema srednjega izobraževanja, je bila ustanovljena tako imenovana srednja šola pedagoške smeri. S tem je bila iz pedagoške akademije izločena pripravljalna ali srednješolska stopnja, ustvarjene pa so bile možnosti, da se na vzgojni oddelek pedagoške akademije lahko vpišejo ne samo učenci, ki so končali srednjo šolo pedagoške smeri, temveč tudi iz drugih srednjih šol.

Pri tem mislimo predvsem na srednjo medicinsko šolo – smer medicinska sestra-vzgojitelj.

To je bil sicer pomemben napredek pri usposabljanju vzgojiteljev, nekatera vprašanja pa so vendarle ostala neresena, npr.: kako pripravljati vzgojno osebje, ki bi uresničevalo program vzgojnega dela z otroki v jaslih: specializacija vzgojiteljev za delo z otroki v bolnišnicah, na zdravljenju, v specialni obravnavi ipd.; možnosti zvišane ravni strokovnosti vzgojiteljev s stopnje VI/1 na naslednjo višjo raven strokovnosti, ne da bi bilo pri tem treba spremeniti poklic idr.

To zadnje vprašanje je posebno aktualno zato, ker so novejši raziskave na področju razvojne psihologije in predšolske pedagogike dokazale, da je obdobje razvoja predšolskega otroka izredno burno in občutljivo ter da je od vzgojiteljevega načina dela in njegove strokovnosti pa tudi od osebnosti največ

odvisno, ali bo otrok v tem in kasnejšem razvojnem obdobju sploh dosegel takšen duševni in telesni razvoj, kakršen je na temelju konstitucionalnih značilnosti mogoče in glede na vzgojne cilje tudi zaželen. Prav zato postaja čedalje bolj jasno vsem, razen laikom, da še zdaleč ne drži pravilo: Čim mlajši je otrok, tem nižjo izobrazbo potrebuje njegov vzgojitelj ali učitelj. Nasprotno: prav zaradi navedenih razlogov morjao imeti pedagoški delavci višjo izobraževalno in strokovno raven.

Kljub takšnim spoznanjem pa tudi zaradi trenutnih gospodarskih težav ostaja vprašanje fakultetnega izobraževanja vzgojiteljev še nadalje odprto.

V zasnovi nadaljnjega izobraževanja vzgojiteljev – v nekoliko bližnji prihodnosti, pa je nekaj vendarle ugodno rešeno. Pred nedavnim so namreč ustrezni družbeni organi sprejeli nov predmetnik in učni načrt, po katerem bodo delale pedagoške

akademije Vojvodine od prihodnjega šolskega leta. Gre za to, da se bodo prihodnji vzgojitelji sočasno usposabljali za delo z otroki predšolske starosti in s tistimi, ki bodo v jaslih. Tako bodo začeli pedagoško delo z otroki od prvega leta starosti in ga opravljali vse, dokler ti ne bodo odšli v osnovno šolo.

Kar zadeva druge probleme, od katerih reševanja bo odvisen nadaljnji napredek poklicne priprave vzgojiteljev, je s skupnimi prizadevanji vseh akademij v SR Srbiji in v naši državi treba največ pozornosti nameniti vprašanju poklicnega in gmojnega položaja vzgojiteljev, tako da bi zvišali njihov ugled v družbi, merilom in načinu poklicne odbire, razmeram, v katerih poteka poklicna priprava, kakovosti učnih načrtov in še posebno vprašanju, kako pridobiti ustrezne učitelje za delo v pedagoških akademijah.

PRVOSLAV JANKOVIĆ

jugoslovanski razgledi

Izobraževanje učiteljev se je v SR Makedoniji po osvoboditvi začelo naglo razvijati – z izrednim poletom; treba je bilo nadomestiti vse tisto, za kar je bil v izobraževanju makedonski narod prikrajšan, saj so mu stoletja preprečevali, da bi govoril in se šolal v maternem jeziku. Ravno zato je takoj po konstituiranju prvega zakonodajnega telesa v Makedoniji, ASNOM-a (2. 8. 1944), Poverjeništvu za prosveto ASNOM-a prvič v makedonski zgodovini sprejelo prvi učni načrt za obvezno osnovno izobraževanje in odločilo, da mora pouk potekati v makedonščini.

Da bi se to zahtevno in odgovorno delo opravilo, je bilo treba na novo zgraditi porušene šole in usposobiti učno osebje za opravljanje naloge. Kljub izrednemu navdušenju in želji, da bi nadomestili tisto, kar je bilo zamujeno v stoletjih, je bilo več kot jasno, da za to ne zadošča 330 osnovnošolskih učiteljev, nekaj predmetnih učiteljev in samo desetina srednješolskih profesorjev, kolikor smo jih imeli takoj po vojni, in to tako za makedonske kot tudi za albanske in turške učence.

Taka dediščina je zahtevala, da smo morali takoj organizirati pripravljalne tečaje za učitelje. Kmalu potem je začelo delovati učiteljske v Škopju, nekaj kasneje pa še učiteljske v Štipu in Bitoli. Dosežek uspešnega dela teh učiteljskih od ustanovitve do ukinitve leta 1963 je bilo 11042 diplomiranih učiteljev, od tega 8357 za makedonski, 2354 za albanski in 331 za turški učni jezik.

Ta tri učiteljske v SR Makedoniji pa niso mogla zadostiti potrebam, čeprav so imela pri usposabljanju učiteljev pionirsko vlogo. Višji oddelki so nujno potrebovali predmetne učitelje, ki

jih od učiteljske ni bilo mogoče pričakovati. Zahteve po bolj strokovnih kadrih, in to ne samo za višje, temveč tudi za nižje oddelke, so kmalu prerasle te šole in pokazalo se je, da potrebujemo za izobraževanje učiteljev višje šole. Prva višja pedagoška šola je bila ustanovljena leta 1947 v Škopju, kasneje tudi Višja pedagoška šola v Štipu 1959. Pedagoška akademija v Bitoli pa je bila ustanovljena leta 1964.

V naslednjem obdobju so te višje šole v Škopju, Štipu in Bitoli uspešno usposabljale učitelje za delo v osnovnih šolah.

Reforma osnovnega izobraževanja v SFR Jugoslaviji leta 1959 je zahtevala določene reformske posege tudi v vzgoji učiteljskega naraščaja. Zato se je v naslednjih letih bistveno spremenila sestava študija na višjih pedagoških šolah, tako da so te ustanove leta 1961 v Makedoniji prerasle v pedagoške akademije.

V minulem obdobju je na teh treh pedagoških akademijah, na oddelkih za razredni pouk in na oddelkih za predmetni pouk, do konca leta 1987 diplomiralo 17787 študentov, od tega 14000 za makedonski, 3535 za albanski in 141 za turški učni jezik. 4949 teh je diplomiralo za razredni pouk, od tega 3976 za poučevanje v makedonskem, 921 v albanskem in 52 v turškem učnem jeziku.

V zadnjih dveh desetletjih sta se v naši republiki začela pospešeno razvijati predšolska vzgoja in izobraževanje. Da bi zadostili potrebam po delavcih za te ustanove, so v šolskem letu 1970/71 na Pedagoški akademiji v Štipu odprli Oddelke za izobraževanje vzgojiteljev. Na tem oddelku je do konca leta 1987 diplomiral 1101 študent. S šolskim letom 1987/88 je začel delovati tudi

SR MAKEDONIJA

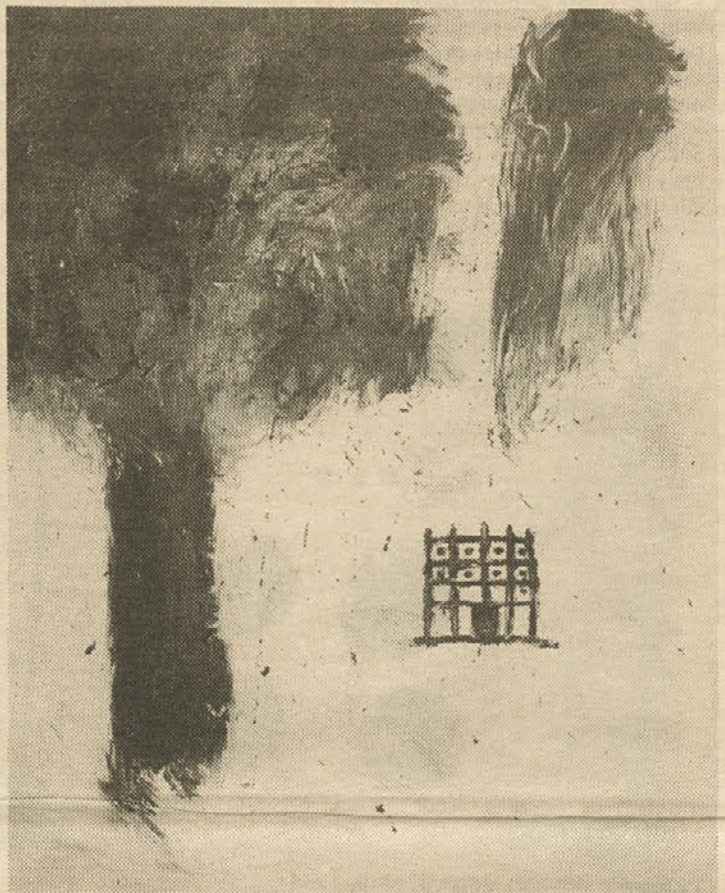
Z izobraževanjem iz krize

Oddelke za vzgojitelje pri Pedagoški akademiji v Bitoli. Zdaj je na oddelkih za vzgojitelje na obeh pedagoških akademijah – v Bitoli in Štipu – 100 rednih in 17 izrednih študentov.

Prizadevanja za preobrazbo izobraževanja in spopolnjevanja učiteljev

Neprenehne spremembe, kot bistvena značilnost sodobnega družbenega življenja, zahtevajo ustrezne posege tudi v sistem izobraževanja in vzgoje. Zato družba nenehno spreminja vzgojno-izobraževalni sistem in skrbi za uresničevanje njegovih

ciljev. Zato morajo biti tudi šole za izobraževanje učiteljev take, da bodo dajale učitelje, ki bodo uspešno opravljali svojo funkcijo v reformirani šoli. Prihodnji učitelj mora imeti poleg primerne ožje strokovne izobrazbe tudi širšo izobrazbo, da bo lahko obvladal sodobno vzgojno-izobraževalno tehnologijo. Sicer pa je pri preobrazbi izobraževalnega sistema in spopolnjevanju učiteljev zmeraj veljala stara resnica, da je uspeh izobraževanja predvsem odvisen od učitelja, da je učitelj vedno bil in bo ostal v središču vzgojno-izobraževalnega procesa. Prav zato pa mora biti učitelj dobro strokovno usposobljen.

F. Garcia Sevilla: Ocla 3, april, 1983

Pedagoško usmerjanje v srednjem izobraževanju

Usmerjanje prihodnjih kadrov za učitelje se začne v SR Makedoniji z izbirnimi predmeti za razširjanje in poglobljanje vsebine skupne vzgojno-izobraževalne osnove v prvih dveh letih srednjega izobraževanja. Določene pa poteka usmerjanje v tretjem in četrtem letu srednjega izobraževanja in se nepretrgoma nadaljuje do stopnje VI/1 za vzgojitelje v predšolskih ustanovah in za razredne učitelje v osnovnem izobraževanju in vzgoji. Usmerjanje se zagotavlja z vsebinami splošne pedagogike in splošne psihologije pa tudi z razširjanjem vsebin marksizma in samoupravljanja s potrebnimi vsebinami filozofije, logike in sociologije.

Učenci, ki končajo 3. in 4. razred pedagoške usmeritve ali prosvetne in kulturološke usmeritve srednjega usmerjenega izobraževanja, se odločijo za nepretrgano nadaljevanje izobraževanja na stopnji VI/1 na eni od dveh smeri: vzgojitelj v predšolski ustanovi ali razredni učitelj.

Napredovanje kadrov s končano stopnjo VI/1

Predšolski vzgojitelji se lahko nadalje izobražujejo na stopnji VII/1 v smeri za predšolske pedagogice na Pedagoškem inštitutu pri Filozofski fakulteti ali pa se specializirajo iz določenega področja predšolske vzgoje in izobraževanja na stopnji VI/2. Razredni učitelji pa lahko nadaljujejo svoje izobraževanje na stopnji VII/1 v pedagoški usmeritvi. Preučiti je treba tudi možnost za vpeljavo specialističnega izobraževanja razrednih učiteljev na ravni VI/2.

Študenti, ki bodo končali stopnjo VII/1 lahko pod določenimi pogoji tam nadaljujejo izobraževanje na stopnji VII/2 in

VIII, skratka pridobijo na magister in doktor pedagoške znanosti.

Poleg pedagoških akademij fakultet, ki izobražujejo učitelje, prispevajo svoj delež k spopolnjevanju učiteljev tudi Republiški zavod za napredek izobraževanja in vzgoje, mestni ali občinski zavodi za napredek izobraževanja in vzgoje, strokovna združenja, strokovni tisk idr. Pomembno vlogo pa mora pri izobraževanju vseh vrst pedagoškega osebja imeti stalno izobraževanje.

Vse to pove, da mora biti usposabljanje in spopolnjevanje vzgojnoizobraževalnih delavcev temeljna skrb družbe, in več kot očitno je, da sta izobraževanje strokovna usposobljenost učiteljev bistvena dejavnika celotnega družbenega razvoja. Nova tehnologija, ki prodira v naše gospodarstvo in družbeno življenje, zahteva tudi sodobnejše izobraževanje učencev glede na tehnološko revolucijo. To še posebej velja za izobraževanje in strokovno usposobljenost učiteljev. Da bi obvladali novo znanje, potrebni učitelji, ki bodo sami imeli sodobnejšo splošno strokovno izobrazbo, obenem bodo tudi bolj pedagoško metodično usposobljeni uspešno prenašanje znanja. Skratka, pred nami je razvojno obdobje, v katerem bodo izobrazba, znanost in tehnično-tehnološki razvoj odločilno vplivali na napredek naše družbe. Če izobraževanje pomeni množično obliko ustvarjanja družbenega znanja, njegova temeljna oblika pa je izobraževanje vsega prebivalstva, je jasno, da je izobrazvalna dejavnost ključ za družbenogospodarski razvoj in preoblikovanje kriznega stanja, v kateri sta zašla naše gospodarstvo in družba.

GORGI DELČEV

Šolstvo zahteva preveč, a tudi to je premalo

V Izobraževalni skupnosti Slovenije so naračunali, da srednje in visoko šolstvo potrebuje letos 893 milijard dinarjev, da se bo pretoklo v december tako, kot je. Ta načrt je za 16,8 odstotka prevelik, če se upoštevajo zvezni in republiški omejitveni predpisi za leto. Prevelik je tudi za obubožano gospodarstvo, ki je pred bankrotom. A kljub temu so na skupščini Izobraževalne skupnosti Slovenije 12. aprila rekli: »Ne.« Tako so rekli predstavniki šol v zboru izvajalcev in zbor uporabnikov jih je z razumevanjem podprl. Skupščina Izobraževalne skupnosti je za šole v letošnjem letu zahtevala več, realno plačilo za delo in za materialne stroške, kar je pogoj za dober normalen pouk. Pričakujejo, da bodo pristojne službe pripravile novo finančno podlago v dveh mesecih, do takrat, ko naj bi v slovenski skupščini sprejemali napovedane spremembe v treh šolskih zakonih.

Obenem je pa ta skupščina Izobraževalne skupnosti Slovenije pooblastila odbor za usmerjeno izobraževanje, da zviša prispevno stopnjo za usmerjeno izobraževanje za 28 odstotkov, s čimer bi si začasno zagotovili denar za približno tak finančni načrt, kakršnega so bili na skupščini zavrgli kot nezadostnega.

Soglašali so tudi s tem, da se aprilske vsote za osebne dohodke v srednjem in visokem šolstvu povečajo za 43,4 odstotka (glede na marec), kar pa ne pomeni, da se bo vsakemu delavcu v srednji šoli povečala aprilska plača natanko za toliko (povišek je odvisen od davčnih odbitkov in od šolskih pravilnikov).

Za materialne stroške naj bi šole dobile dobrih 200 odstotkov večjo vsoto. Vendar: denar za osebne dohodke do prispel na šole (govorili so samo o usmerjenem izobraževanju, o osnovnem ne), zadnje dni aprila, za materialne stroške pa šele v začetku maja.

S svojim sklepom o povišanju prispevne stopnje si je Izobraževalna skupnost nakopala hudo nejevoljo v gospodarstvu. Predstavnik Gospodarske zbornice Slovenije je v Skupščini SR Slovenije 14. aprila označil ravnanje Izobraževalne skupnosti kot samovoljno in za gospodarstvo nesprejemljivo. Slišati je bilo tudi od drugih razpravljalcev iz gospodarstva, da v podjetjih globoko razumejo stisko šol, a da podjetja ne zmorejo takih bremen, da sta tekstilna in obutvena industrija, denimo, pred bankrotom, da bo komaj za kruh, kje naj bo potem za gledališče.

Pripombe gospodarstva so letele na šolske zahteve za plačilo načrta v višini 893 milijard dinarjev in na povečano prispevno stopnjo zanj. O novih zahtevah srednjega in visokega šolstva, da se terja več od tega, ni bilo govora v Skupščini SR Slovenije.

Velikokrat je bilo v slovenski skupščini slišati, da niti šolstvo niti zdravstvo niti kultura ne mislijo, naj izčrpano gospodarstvo

še bolj kot dozdaj izžme za te potrebe iz svojih presušenih vodnjakov. Pričakovali so, da se šolska vedra napolnijo iz drugih vodnjakov, da se nekaj vode spele iz studencev, ki napajajo molzne krave v tako imenovani splošni porabi. Niko Žibret je v slovenski skupščini rekel, da so bolnišnica, šola, knjiga družbeni strošek ne glede na to, če bodo izobraževalne, kulturne, zdravstvene skupnosti obstajale ali ne. To je stalen strošek vsake družbe, ne more biti drugače.

Ta stalni družbeni strošek za izobraževanje (osnovno, srednje, visoko šolstvo in še druge oblike izobraževanja) smo pred leti pri nas načrtovali na okoli 5 odstotkih narodnega dohodka ali na 5,5. Podobne so spoznane mere številnih držav v odnosu do šolstva. Nekoč, malo pred začetkom usmerjenega izobraževanja in pred osnovnošolsko reformo, je bila SR Slovenija že blizu tega. Potlej so se pa začela za šole sušna leta, zaloge so kopnele in gladina se je spuščala že pod 4 odstotke nekam proti

trem. Tu je tisto vprašanje, ki so ga večkrat omenjali že na več sestankih Izobraževalne skupnosti Slovenije in drugod: premik gladine s 3,9 na, denimo, 4,2 odstotka, ni napredek, je še zmerom izguba, če imamo v mislih nekoč že doseženih 4,8 odstotka narodnega dohodka za šolstvo. Problem je torej v razmerju, ne v denarju, ki ga je malo, a za vse malo. Problem je v obremenitvi gospodarstva, ki se je povečala tudi v tistem času, ko je šolstvu počasi kopnel delež v odstotku narodnega dohodka.

To pomeni, da se ta denar ni vračal iz šolstva v gospodarstvo, da ta voda teče v neke druge studence, da s to zgubljeno šolsko četrtino denarja gospodari nekdo drug v naši družbi. To je tisto vprašanje, na katerega predstavniki šolstva, kulture, zdravstva, gospodarstva vztrajno zahtevajo pojasnilo, tudi v slovenski skupščini. A za zdaj, tako kaže, še ni toliko ura, da bi šli skupaj na kosilo.

JANKO SVETINA

F. Garcia Sevilla: Meroe 4, april, 1984

ZA ZASLUGE V IZOBRAŽEVANJU ODRASLIH

Bertoncljeve nagrade in priznanja

Pred nedavnim je Skupščina Skupnosti izobraževalnih centrov v Sloveniji prvič podelila nagrade in priznanja Ivana Bertonclja namenjena za zasluge v izobraževanju odraslih, še posebej zaposlenih delavcev.

Predsednik skupščine SIC Albert Mažgon je v uvodnem nagovoru na kratko spregovoril o pokojnem Ivanu Bertonclju (1914-1974), ki je bil med pionirji poveljnih prenov strokovnega šolanja mladine in odraslih pri nas. Bertoncljeve, z eksperimenti preskušene zamisli, so se uveljavljale tudi drugod po Jugoslaviji, bil je med organizatorji poklicnega usmerjanja, in izobraževalni centri v podjetjih, ki so se uveljavljali pred dobrimi 30 leti, so tudi plod njegovih zamisli.

Bertoncljevo nagrado, ki je namenjena zaslužnim posameznikom, so letos dobili:

Franc Aljaž, ki je skupaj z Ivanom Bertoncljem sooblikoval Center za funkcionalno izobraževanje in svetovanje in bil med soorganizatorji šole za poslovodne kadre pri GZS in šole za vodilne kadrovske delavce;

dr. Ivan Kežar, ki je tri desetletja svojega dela namenil uveljavljanju izobraževanja odraslih in svojo dejavnost tesno prepletel z razvijanjem aktivnosti kranijske Visoke šole za organizacijo dela;

Vladimir Lozej, ki je svojo delovno dobo delal v TAM; pod njegovim vodstvom se je izobraževalni center TAM razvil v kakovostno središče za strokovno

usposabljanje mlajših in starejših Tamovih delavcev;

Mihail Petek, ki je svoje strokovne poglede uspešno uveljavljal zlasti v izobraževalnem centru Sava Kranj ter Bombažni prednici in tkalnici Trzin in skupaj z Bertoncljem eksperimentalno vpeljeval nove izobraževalne metode ob ustanavljanju izobraževalnih centrov po Sloveniji drugje;

Marija Sekirnik, ki je skozi svojo delovno dobo posvetila izobraževanju delavcev v gozdarsstvu in lesno predelovalni industriji v Sloveniji; pomembno delo je opravljala kot vodja izobraževalnega centra Lesna v Slivnici, še posebno pri uveljavljanju pripravništva v delovni organizaciji.

Bertoncljeva priznanja so prejeli: Gospodarska zbornica Slovenije in njena služba za izobraževanje in razvoj kadrov v gospodarstvu; Izobraževalni center Krka v Novem mestu; Izobraževalni center Mura v Murski Soboti; Izobraževalni center Sava v Kranju; Splošno združenje gradbeništvo in industrijo gradbenega materiala Slovenije; Zveza delavskih univerz Slovenije; Železarski izobraževalni center na Jesenicah; Izobraževalni center Železniškega gospodarstva Ljubljana.

J. S.

REDNI RAZPISI

del in nalog vzgojiteljev in učiteljev drugih strokovnih delavcev v vzgojno-varstvenih in vzgojno-izobraževalnih organizacijah 1989/90

Razpisi del in nalog vzgojiteljev, učiteljev in drugih strokovnih delavcev v vzgojno-varstvenih in vzgojno-izobraževalnih organizacijah, ki jih objavljamo, temeljijo na ustreznih zakonih, zlasti na Zakonu o vzgoji in varstvu predšolskih otrok (Ur. l. SRS, št. 5/80), Zakonu o osnovni šoli (Ur. l. SRS, št. 5/80), Zakonu o izobraževanju in usposabljanju otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju (Ur. l. SRS, št. 19/76), Zakonu o glasbenih šolah (Ur. l. SRS, št. 17/71), Zakonu o usmerjenem izobraževanju (Ur. l. SRS, št. 11/80) in Zakonu o delovnih razmerjih (Ur. l. SRS, št. 24/77, 30/78, 27/82, 45/82 in 11/83). V teh zakonih so določeni tudi splošni in posebni pogoji, ki jih morajo izpolnjevati kandidati, ki se prijavijo na razpis posameznih del in nalog.

Vrsto in stopnjo izobrazbe učiteljev in sodelavcev za predmete skupne vzgojno-izobraževalne osnove v srednjem usmerjenem izobraževanju je določil Strokovni svet SRS za vzgojo in izobraževanje.

Prijave na razpis je treba poslati v 15 dneh po izidu, če ni v razpisu določen krajši ali daljši rok, kandidati pa lahko pričakujejo odgovor najkasneje v 30 dneh po izbiri.

Če v razpisu ni določeno drugače, so dela in naloge razpisani za nedoločen čas, predvideni začetek dela pa je 1. september 1989.

Nekateri razpisi navajajo pri izobrazbi ustajljene kratice, ki pomenijo: VZG – vzgojitelj predšolskih otrok, U – učitelj s končanim učiteljskim, PRU – učitelj predmetnega pouka ustrezne smeri ali učitelj razrednega pouka z višjo izobrazbo (tudi URP), P – učitelj ustrezne smeri z visoko izobrazbo, STU – strokovni učitelj z ustrezno izobrazbo.

Prijava na razpis mora praviloma vsebovati osebne podatke, podatke in dokazila o strokovni izobrazbi in usposobljenosti (diploma, dokazilo o opravljenem strokovnem izpitu, o pridobljeni pedagoško-andrski izobrazbi ipd.); življenjepis s podatki o dozdajšnjem delu, družbeni in drugi zunajšolski dejavnosti. Kandidati pošljejo prijave vzgojno-varstveni ali vzgojno-izobraževalni organizaciji, kjer se želijo zaposliti. Neposredno na temeljno organizacijo naslovijo prijave tudi tedaj, če objavlja razpis vzgojno-izobraževalni zavod za več svojih temeljnih organizacij, razen če je v razpisu drugače določeno. Za podružnične šole pošiljamo prijave na matične šole.

Zaradi preglednosti je razpis sestavljen po območjih.

Pomursko območje

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI ZAVOD LENDA

razpisuje prosta dela in naloge

1. ZA TOZD OSNOVNA ŠOLA DRAGO LUGARIČ LENDA
UČITELJA ANGLEŠKEGA IN NEMŠKEGA JEZIKA, PRU
3 UČITELJEV RAZREDNEGA POUKA, PRU

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev po Zakonu o osnovni šoli obvladati slovenski in madžarski jezik.

2. ZA TOZD OSNOVNA ŠOLA VLAJ LAJOS GENTEROVCI
UČITELJA RAZREDNEGA POUKA, PRU
UČITELJA MATEMATIKE IN FIZIKE, PRU
UČITELJA SLOVENSKEGA JEZIKA, PRU
UČITELJA RAZREDNEGA POUKA, PRU, ki bo dopolnjeval delovno obveznost na predmetni stopnji

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev po Zakonu o osnovni šoli obvladati slovenski in madžarski jezik.

3. ZA TOZD OSNOVNA ŠOLA JOŠKO TALANYI-JANEZ DOBROVNIK
UČITELJA TEHNIČNE VZGOJE IN FIZIKE, PRU, ki bo dopolnjeval delovno obveznost na osnovni šoli Vljaj Lajos Genterovci
UČITELJA GLASBENE VZGOJE, PRU, ki bo dopolnjeval delovno obveznost na osnovni šoli Edvard Kardelj Kobilje
UČITELJA SLOVENSKEGA JEZIKA, PRU

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev po Zakonu o osnovni šoli obvladati slovenski in madžarski jezik

4. ZA TOZD OSNOVNA ŠOLA ŠTEFAN KOVAČ TURNIŠČE
UČITELJA NEMŠKEGA IN ANGLEŠKEGA JEZIKA, PRU, za določen čas (nadomeščanje delavke, ki bo na porodniškem dopustu)
UČITELJA FIZIKE IN TEHNIČNE VZGOJE, PRU
UČITELJA GOSPODINJSTVA, PRU, ki bo dopolnjeval delovno obveznost s poučevanjem predmetov
UČITELJA RAZREDNEGA POUKA, PRU

5. ZA TOZD OSNOVNA ŠOLA FRANCE PREŠEREN ČRENŠOVCI
UČITELJA MATEMATIKE, PRU, ki bo dopolnjeval delovno obveznost s poučevanje drugih predmetov
UČITELJA FIZIKE IN TEHNIČNE VZGOJE, PRU
UČITELJA LIKOVNE VZGOJE, PRU, ki bo dopolnjeval delovno obveznost s poučevanjem drugih predmetov, za določen čas (nadomeščanje odsotnega delavca)
UČITELJA GLASBENE VZGOJE, PRU

6. ZA TOZD OSNOVNA ŠOLA MIŠKO KRANJEC VELIKA POLANA
UČITELJA GLASBENE VZGOJE, PRU, ki bo dopolnjeval delovno obveznost s poučevanjem drugih predmetov

7. ZA TOZD GLASBENA ŠOLA LENDA
UČITELJA KLAVIRJA
2 UČITELJEV HARMONIKE
UČITELJA TROBENTE IN NAUKA O GLASBI
UČITELJA PIHAL IN NAUKA O GLASBI
UČITELJA KITARE

Vsa dela (razen posebej navedenih) so razpisana za nedoločen čas. Kandidati naj pošljejo prijave s potrebnimi dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi razpisa komisijam za delovna razmerja posameznih tozdov. Komisije ne bodo obravnavale prijav brez ustreznih dokazil. Kandidati bodo obveščeni o izidu razpisa v 10 dneh po izbiri. Začetek dela je 1. septembra 1989.

Komisija za delovna razmerja
OSNOVNE ŠOLE FOKOVCI

razpisuje dela in naloge

– UČITELJA RAZREDNEGA POUKA

Delo je za nedoločen čas.

Pogoj: učitelj razrednega pouka z opravljenim strokovnim izpitom.

Prijave z dokazili o strokovnosti pošljite v 15 dneh po objavi razpisa na Osnovno šolo Fokovci. Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 15 dneh po končanem roku za prijavo.

Svet OSNOVNE ŠOLE FOKOVCI

razpisuje dela in naloge

RAVNATELJA šole

Kandidati za ravnatelja morajo poleg pogojev v 511. členu ZZD izpolnjevati tudi pogoje Zakona o osnovni šoli ter imeti pozitiven odnos do naše socialistične družbene ureditve in potrebne organizacijske sposobnosti.

Prijave z dokazili o strokovnosti pošljite v 15 dneh po objavi razpisa na Osnovno šolo Fokovci, 69208 Fokovci, s pripisom »za razpisno komisijo«.

Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 30 dneh po izteku roka za prijavo.

Razpisna komisija

OSNOVNE ŠOLE MARIJA ROŽMAN STOGOVCI

razpisuje na podlagi določb statuta dela in naloge

– RAVNATELJA (polovična zaposlitev)
s 50-odstotno učno obveznostjo

Kandidat mora izpolnjevati pogoje, predpisane z Zakonom o osnovni šoli ter imeti tudi organizacijske in druge sposobnosti za vodenje.

Mandat traja 4 leta.

Začetek dela je 1. 9. 1989.

Vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Osnovna šola Marija Rožman Stogovci, 69253 Apače.

Svet

VZGOJNO-VARSTVENE ORGANIZACIJE MURSKA SOBOTA

razpisuje prosta dela in naloge

– RAVNATELJA

Za ravnatelja VVO je lahko imenovan kandidat, ki izpolnjuje:

- splošne pogoje, predpisane z Zakonom o združenem delu, ter z Družbenim dogovorom o uresničevanju kadrovske politike v občini;
- pogoje za opravljanje del in nalog vzgojitelja ali strokovnega delavca, po določilih 38. in 39. člena Zakona o vzgoji in varstvu predšolskih otrok ali pogoje za opravljanje del in nalog učitelja po določbi 96. člena Zakona o osnovni šoli, ter ima 5 let delovnih izkušenj, od tega najmanj 2 leti pri vzgoji in varstvu predšolskih otrok.

Mandat traja 4 leta.

Kandidati morajo vložiti prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev, kratek življenjepis in opis dosedanjega dela v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Vzgojno-varstvena organizacija M. Sobota, Talanjijska 6, z oznako »za razpisno komisijo«.

O izbiri bodo obveščeni v 30 dneh po končanem razpisnem roku.

Podravsko območje

Komisija za MDR delavcev

DOMA ANTONA, SKALE MARIBOR, Trubarjeva 15

razpisuje dela oziroma naloge

– ŠTIRIH SPECIALNIH PEDAGOGOVI za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

POGOJ: predmetni učitelj SP smer DPO.

Zaželena praksa.

Začetek dela 1. 9. 1989

Kandidati naj pošljejo vloge z ustreznimi dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: KOMISIJA ZA MDR DELAVCEV doma Antona Skale Maribor, Trubarjeva 15.

GLASBENA ŠOLA ORMOŽ, Kolodvorska 9

razpisuje dela in naloge

– UČITELJA KITARE za nedoločen čas s polovičnim delovnim časom

– UČITELJA HARMONIKE, KLAVIRJA za določen čas (nadomeščanje – od 1. 9. 1989 do 10. 5. 1990) s polnim delovnim časom

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, določene z Zakonom o glasbeni šoli.

Začetek dela: 1. 9. 1989.

Prijave sprejemamo 15 dni po objavi razpisa. Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 30 dneh po prijavnem roku.

Komisija za delovna razmerja

SREDNJEŠOLSKEGA CENTRA DUŠANA KVEDRA PTUJ, Volkmerjeva 19

razpisuje dela in naloge

- 3 UČITELJEV MATEMATIKE, P, za nedoločen čas
- 2 UČITELJEV MATEMATIKE IN FIZIKE, P, za določen čas
- 2 UČITELJA FIZIKE, P, za nedoločen čas
- UČITELJA RAČUNALNIŠTVA, P, za določen čas
- UČITELJA LIKOVNE VZGOJE, P, za določen čas s polovično obveznostjo
- UČITELJA GLASBENE VZGOJE, P, za določen čas s polovično obveznostjo
- UČITELJA PRAKTIČNEGA POUKA V KMETIJSTVU, inž. agronomije, za določen čas
- UČITELJA STROKOVNOTEORETIČNIH PREDMETOV V STROJNIŠTVU, dipl. inž. strojništva – energetike, za nedoločen čas
- UČITELJA STROKOVNOTEORETIČNIH PREDMETOV, dipl. inž. strojništva – proizvodno strojništvo, za nedoločen čas
- 6 UČITELJEV PRAKTIČNEGA POUKA, inž. strojništa ali PRU tehnologije s poprejšnim poklicem in 3-letnimi delovnimi izkušnjami, za nedoločen čas, od teh:
2 učitelja – orodjarja
1 učitelj – strojni mehanik
1 učitelj – avtomehanik
1 učitelj – kovač
1 učitelj – kalilec
- UČITELJA STROKOVNOTEORETIČNIH PREDMETOV V METALURGIJI, dipl. inž. metalurgije, za določen čas
- UČITELJA OBRAMBE IN ZAŠČITE, P, za določen čas

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, določene z Zakonom o srednjem usmerjenem izobraževanju.

Začetek delovnega razmerja 1. 9. 1989.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Komisija za delovna razmerja pri SŠC Dušan Kveder Ptuj, Volkmerjeva 19. Kandidati bodo obveščeni o izidu razpisa v 30 dneh po razpisnem roku.

Koroško območje

GLASBENA ŠOLA SLOVENJ GRADEC

razpisuje dela in naloge:

- UČITELJA KLAVIRJA, P ali PRU, za nedoločen čas,
- UČITELJA PIHAL (klarinet), P ali PRU, za nedoločen čas,
- UČITELJA NAUKA O GLASBI IN KLAVIRJA, P, za nedoločen čas.

Začetek dela je 1. septembra 1989. Stanovanje bo na voljo za učitelja klavirja.

Kandidati naj pošljejo prijave z življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev v 14 dneh po objavi razpisa. Nepopolnih prijav ne bomo obravnavali.

Savinjsko območje

Po sklepu delavskega sveta delovne organizacije in sklepah delavskih svetov oziroma zborov delavcev temeljnih organizacij razpisuje:

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNA ORGANIZACIJA LAŠKO dela in naloge:

1. DIREKTORJA delovne organizacije
2. RAVNATELJA TOZD OŠ Antona Aškercia Rimske Toplice
3. RAVNATELJA TOZD OŠ Dušan Poženel Laško

Kandidati pod 1. do 3. morajo izpolnjevati pogoje, določene z Zakonom o osnovni šoli, in imeti najmanj 5 let delovnih izkušenj v vzgojno-izobraževalnem delu. Mandat traja 4 leta.

4. TOZD GLASBENA ŠOLA RADEČE

razpisuje naslednja dela in naloge:

- 2 UČITELJEV TROBIL – P in PRU
- UČITELJA FLAVTE – P ali PRU
- UČITELJA NAUKA O GLASBI – P ali PRU
- UČITELJA KITARE – PRU ali U
- 2 UČITELJEV KLARINETA – P ali PRU

Vsa dela in naloge pod 4. so za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Stanovanj ni.

Začetek del za vsa razpisana dela in naloge od 1. do 4. je od 1. 9. 1989. Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili v 15 dneh po objavi na naslov VIO LAŠKO, Titova 3/II, in sicer v zaprtih kuvertah s pripisom »za razpisno komisijo«.

O izbiri bodo obveščeni v 45 dneh po končanem razpisu.

TOZD VZGOJNO-VARSTVENI ZAVOD OBČINE LAŠKO

razpisuje dela in naloge:

– PEDAGOŠKEGA VODJE tozda

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, ki jih določa Zakon o vzgoji in varstvu predšolskih otrok, in imeti 5 let delovnih izkušenj, od tega najmanj 2 leti pri vzgoji in varstvu predšolskih otrok.

Začetek dela je 1. 9. 1989, mandat traja 4 leta.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave na naslov: VIO LAŠKO TOZD VVZ Laško, Cesta na Svetino 2a, s pripisom »za razpisno komisijo«.

O izbiri bodo obveščeni v 45 dneh po končanem razpisu.

OSNOVNA ŠOLA ŠLANDROVE BRIGADE LJUBNO OB SAVINJI

razpisuje dela in naloge

- **UČITELJA LIKOVNE VZGOJE IN ZGODOVINE**, za nedoločen čas
- **UČITELJA TEHNIČNE VZGOJE IN FIZIKE**, za nedoločen čas

Pogoj: **PRU** ali **P**. Prijave pošljite v 8 dneh po objavi razpisa na gornji naslov.

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI ZAVOD SLOVENSKE KONJICE

TOZD OSNOVNA ŠOLA BORIS VINTER ZREČE

razpisuje dela in naloge:

- **UČITELJA MATEMATIKE IN FIZIKE** ali **UČITELJA TEHNIČNE VZGOJE IN FIZIKE** za nedoločen čas

TOZD OSNOVNA ŠOLA DUŠANA JEREBA SLOVENSKE KONJICE

razpisuje dela in naloge:

- **UČITELJA ANGLEŠKEGA JEZIKA** za nedoločen čas

TOZD OSNOVNA ŠOLA EDVARD KARDELJ SLOVENSKE KONJICE

razpisuje dela in naloge:

- **UČITELJA GLASBENE VZGOJE** za določen čas (nadomeščanje delavke, ki bo na porodniškem dopustu)

TOZD OSNOVNA ŠOLA LJUBO ŠERCER LOČE

razpisuje dela in naloge:

- **UČITELJA ANGLEŠKEGA JEZIKA**, 9 ur za šolsko leto 1989/90

TOZD GLASBENA ŠOLA SLOVENSKE KONJICE

razpisuje dela in naloge:

- **UČITELJA FLAVTE** za nedoločen čas
- **UČITELJA KITARE** za nedoločen čas
- **UČITELJA KLARINETA IN HARMONIKE** za nedoločen čas
- **UČITELJA KLAVIRJA** za nedoločen čas
- **UČITELJA TROBIL** za nedoločen čas

Za učitelja flavte ali kitare je zagotovljeno stanovanje. Začetek dela 1. septembra 1989. Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi razpisa na posamezne tozde.

Spodnjeposavsko območje

SREDNJA TEKSTILNA ŠOLA SEVNICA

razpisuje za š. l. 1989/90 naslednja prosta dela in naloge pedagoških delavcev:

- 1. UČITELJA SLOVENSKEGA JEZIKA IN KNJIŽEVNOSTI** za določen čas s polno delovno obveznostjo (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu do 15. 10. 89)
POGOJ: VIS izobrazba iz slovenskega jezika
- 2. UČITELJA RAČUNALNIŠTVA IN INFORMATIKE** za nedoločen čas za 4 ure tedensko
POGOJ: VIS izobrazba pedagoške smeri računalništva in informatike z matematiko;
- 3. UČITELJA KEMIJE** za nedoločen čas za 4 pedagoške ure na teden
POGOJ: VIS iz kemije oziroma kemijske tehnologije
- 4. UČITELJA BIOLOGIJE** za nedoločen čas za 4 pedagoške ure na teden
POGOJ: VIS izobrazba iz biologije pedagoške ali raziskovalno tehniške smeri biologije
- 5. UČITELJA OBRAMBE IN ZAŠČITE** za nedoločen čas s polovično delovno obveznostjo.
POGOJ: VIS izobrazba obramboslovne smeri ali diploma vojaške akademije;
- 6. UČITELJA STROKOVNO-TEORETIČNIH PREDMETOV** za nedoločen čas s polno delovno obveznostjo.
POGOJ: VIS izobrazba iz tekstilne tehnologije.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: Srednja tekstilna šola Sevnica, Savska cesta 2, 68290 Sevnica. Kandidate bomo o izbiri pisno obvestili v 15 dneh po končanem roku za prijavo.

SREDNJA ŠOLA BREŽICE

razpisuje prosta dela in naloge:

I. PREDSTOJNIKA DOMA UČENCEV

- Pogoji:
- ustrezná izobrazba
 - opravljen strokovni izpit
 - najmanj 5 let pedagoške prakse
 - znanje slovenskega jezika
 - organizacijske sposobnosti

- II.**
- 1. PROFESORJA KEMIJE**
 - 2. PROFESORJA MATEMATIKE IN FIZIKE**
 - 3. PROFESORJA GLASBE**

Pogoj: VII. stopnja strokovne izobrazbe

Predstojnik bo imenovan za štiri leta, dela pod II. pa so razpisana za nedoločen, poln delovni čas. Kandidati naj pošljejo prijave s kratkim življenjepisom in z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi razpisa na Srednjo šolo Brežice, Trg dr. I. Ribarja 14. O izbiri bodo obveščeni v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

OSNOVNA ŠOLA BOŠTANJ

razpisuje prosta dela in naloge

- **UČITELJA RAZREDNEGA POUKA, PRU**, za določen čas (eno šolsko leto) s polnim delovnim časom; začetek dela 1. 9. 1989
- **VZGOJITELJICE** za delo v oddelku celoletne male šole. VZG. za določen čas (eno šolsko leto) s polnim delovnim časom; začetek dela 1. 9. 1989

Prijave pošljite v 15 dneh po objavi razpisa.

OSNOVNA ŠOLA 1. DOLENJSKEGA PARTIZANSKEGA BATALJONA TRŽIŠČE

razpisuje prosta dela in naloge

- **UČITELJA TEHNIČNE VZGOJE, PRU**, za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Šola ima stanovanje. Začetek dela 1. 9. 1989.

Dolenjsko območje

Razpisna komisija
VIO OSNOVNA ŠOLA NOVO MESTO
TOZD OSNOVNA ŠOLA KATJA RUPENA

razpisuje na podlagi sklepa sveta šole prosta dela in naloge

- **RAVNATELJA ŠOLE**
Kandidat mora poleg splošnih pogojev, določenih v 484. členu Zakona o združenem delu, izpolnjevati še pogoje iz 137. člena Zakona o osnovni šoli, in Druženega dogovora o kadrovski politiki v občini. Imeti mora vsaj 5 let vzgojno-izobraževalne prakse ter sposobnosti, da bo s svojo poklicno in samoupravno dejavnostjo uveljavljal humane medčloveške odnose in socialistično samoupravljanje.

Kandidati naj pošljejo prijave v 15 dneh z oznako »za razpisno komisijo«. O izidu razpisa bodo obveščeni v zakonitem roku.

Svet šole Tozd
OSNOVNA ŠOLA KATJA RUPENA NOVO MESTO

razpisuje prosta dela in naloge

- **POMOČNIKA RAVNATELJA**
Kandidat mora izpolnjevati pogoje iz prvega odstavka 89. člena Zakona o osnovni šoli ter imeti najmanj 5 let delovnih izkušenj v vzgojno-izobraževalnem delu in organizacijske sposobnosti.

Prijave sprejemamo 15 dni po objavi razpisa. Kandidti bodo obveščeni o izbiri v zakonitem roku.

VIO OSNOVNA ŠOLA NOVO MESTO

razpisuje dela in naloge

za
TOZD XII. SNOUB BRŠLJIN — Kurirska pot 19

- dela in naloge
- **UČITELJA ANGLEŠKEGA JEZIKA** s polovično obveznostjo za nedoločen čas.

Začetek dela 1. 9. 1989.

za
TOZD MILKA ŠOBAR NATAŠA ŠMIHEL
Šmihelska 2

razpisuje prosta dela in naloge

- **POMOČNIKA RAVNATELJA** za 4 leta,
- **UČITELJA ANGLEŠKEGA JEZIKA, PRU** ali **P**, za nedoločen čas
- **UČITELJA GLASBENE VZGOJE, PRU** ali **P**, za nedoločen čas
- **UČITELJA FIZIKE IN TEHNIČNE VZGOJE, PRU** ali **P**, za nedoločen čas

Začetek dela 1. 9. 1989.

Kandidat za pomočnika ravnatelja mora izpolnjevati pogoje iz 89. in 137. člena Zakona o osnovni šoli ter imeti organizacijske in druge sposobnosti vodenja. Za učitelja glasbene vzgoje bo na voljo stanovanje.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in življenjepisom v 15 dneh po objavi razpisa. O izbiri bodo obveščeni v 30 dneh po končanem razpisu.

SREDNJA ŠOLA ZA GOSTINSTVO IN TURIZEM NOVO MESTO

razpisuje prosta dela in naloge

- **UČITELJA SLOVENSKEGA JEZIKA IN UMETNOSTNE VZGOJE**, profesor, za nedoločen čas s polnim delovnim časom,
- **UČITELJA MATEMATIKE**, profesor ali druga ustrezná izobrazba, za nedoločen čas s polnim delovnim časom,
- **UČITELJA MATEMATIKE IN FIZIKE**, profesor ali druga ustrezná izobrazba, za nedoločen čas s polnim delovnim časom,
- **UČITELJA OBRAMBE IN ZAŠČITE**, profesor ali druga ustrezná izobrazba, za nedoločen čas s polnim delovnim časom,
- **UČITELJA ANGLEŠKEGA JEZIKA**, profesor, za nedoločen čas s polovičnim delovnim časom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Srednja šola za gostinstvo in turizem Novo mesto, Ulica talcev 3. Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 30 dneh po objavi razpisa.

Komisija za delovna razmerja
SREDNJE ŠOLE TEHNIŠKIH IN ZDRAVSTVENE USMERITVE
BORIS KIDRIČ NOVO MESTO

razpisuje prosta dela in naloge:

- **UČITELJA SLOVENSKEGA JEZIKA** – prof. slovenskega jezika
- **2 UČITELJEV MATEMATIKE** – prof. matematike
- **3 UČITELJEV FIZIKE** – prof. fizike
- **UČITELJA RAČUNALNIŠTVA** – prof. računalništva ali fizike inž.
- **UČITELJA OBRAMBE IN ZAŠČITE** – prof. obramboslovja ali rezervni oficir z visoko izobrazbo
- **3 UČITELJEV ELEKTRO STROKOVNIH PREDMETOV** – dipl. inž. elektrotehnike
- **2 UČITELJEV STROJNIH STROKOVNIH PREDMETOV** – dipl. inž. strojništva
- **2 UČITELJEV LESARSKIH STROKOVNIH PREDMETOV** – dipl. inž. lesarstva, eno leto delovnih izkušenj v proizvodnji
- **UČITELJA PRAKTIČNEGA POUKA V KOVINARSTVU IN STROJNIŠTVU** – inž. strojništva
- **UČITELJA PRAKTIČNEGA POUKA V ELEKTRONIKI** – inž. elektronike

Učitelja praktičnega pouka morajo imeti 3 leta delovnih izkušenj. Vsa dela in naloge razpisujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom in s trimesečnim poskusnim delom. Prijave z dokazili pošljite v 15 dneh po objavi razpisa. Vsi, ki se bodo prijavili na razpis, bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po izteku roka za zbiranje prijav.

DRUŽBOSLOVNA IN EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA NOVO MESTO, Ulica talcev 3a

razpisuje prosta dela in naloge:

- **UČITELJA EKONOMSKO STROKOVNOTEORETIČNIH PREDMETOV**
- **UČITELJA RAČUNALNIŠTVA**
- **UČITELJA MATEMATIKE**
- **UČITELJA OBRAMBE IN ZAŠČITE**
- **UČITELJA STROJEPISJ**
- **UČITELJA UMETNOSTNE VZGOJE IN GEOGRAFIJE**
- **UČITELJA NEMŠKEGA JEZIKA**

Kandidati naj pošljejo prijave za razpisana dela in naloge z ustreznimi dokazili v 15 dneh na naslov: Družboslovna in ekonomska srednja šola Novo mesto, Ulica talcev 3a.

Komisija za delovna razmerja
SREDNJE ŠOLE PEDAGOŠKE IN TEHNIŠKO-NARAVOSLOVNE USMERITVE NOVO MESTO, Cesta herojev 5, 68000 Novo mesto

razpisuje prosta dela in naloge:

- a) UČITELJA OBRAMBE IN ZAŠČITE**, za nedoločen čas s polno učno obveznostjo,
 - b) UČITELJA GLASBENE VZGOJE S POUČEVANJEM INSTRUMENTA** (klavir), za nedoločen čas s polno učno obveznostjo,
 - c) UČITELJA FIZIKE**, za nedoločen čas s polno učno obveznostjo
- Pogoji:
- pod a) profesor obrambe in zaščite ali diplomant vojaške akademije ali VIS izobrazba katerekoli smeri s končano šolo za rezervni oficirje ter končanim programom za izpopolnjevanje
- pod b) visoka izobrazba po programu oddelkov za glasbeno pedagogiko ali visoka izobrazba iz muzikologije
- pod c) profesor fizike ali profesor fizike z matematiko ali profesor matematike s fiziko za poučevanje fizike, ali dipl. inž. ustrezné smeri

Prijave z dokazili o izobrazbi pošljite najkasneje v 15 dneh po objavi razpisa komisiji za delovna razmerja Srednje šole pedagoške in tehniško-naravoslovne usmeritve Novo mesto, Cesta herojev 5, 68000 NOVO MESTO. Kandidate bomo o izidu razpisa obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

OSNOVNA ŠOLA 7. KORPUSA ŽUŽEMBERK
Svet šole v ožji sestavi
razpisuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom dela in naloge

- **UČITELJA GLASBENE VZGOJE, PRU** ali **P**
- **UČITELJA TELESNE VZGOJE, PRU** ali **P**
- **UČITELJA TEHNIČNE VZGOJE IN MATEMATIKE** ali **TEHNIČNE VZGOJE IN FIZIKE, PRU** ali **P**

Kandidati morajo izpolnjevati splošne pogoje in pogoje, ki jih določa Zakon o osnovni šoli. Prijave s potrebnimi dokazili o izpolnjevanju pogojev naj pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Svet šole v ožji sestavi – Osnovna šola 7. korpusa Žužemberk. O izbiri bodo obveščeni v 30 dneh po končanem razpisu.

Goriško območje

Odbor za medsebojna delovna razmerja
TEHNIŠKEGA SREDNJEŠOLSKEGA CENTRA BRANKO BRELIH NOVA GORICA

razpisuje prosta dela in naloge

- **UČITELJA FIZIKE**
Pogoji: Kandidati morajo imeti izobrazbo VII. stopnje ustrezné smeri.

Delo razpisujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Začetek dela: 1. 9. 1989. Družinsko stanovanje. Prijavite se v 15 dneh po objavi razpisa. Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 30 dneh po prijavnem roku.

Komisija za delovna razmerja SREDNJE ŠOLE JURJA VEGE IDRIJA

razpisuje dela in naloge

- UČITELJA SLOVENSKEGA JEZIKA** – za določen čas
UČITELJA KEMIJE – za nedoločen čas
2 UČITELJEV MATEMATIKE, FIZIKE, RAČUNALNIŠTVA – za nedoločen čas
2 UČITELJEV STROKOVNIH PREDMETOV V STROJNIŠTVU – dipl. inženir strojništva – za nedoločen čas
UČITELJA OBRAMBE IN ZAŠČITE – polovično delovno razmerje – za določen čas

Začetek dela 1. septembra 1989.

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje po Zakonu o usmerjenem izobraževanju.
 Prijave z dokazili sprejemamo 15 dni po objavi razpisa. Prijavljeni kandidati bodo obveščeni o izbiri v 30 dneh po razpisnem roku.
 Oznost stanovanja.

Obalno-kraško območje

Komisija za delovna razmerja OSNOVNE ŠOLE VOJKA ŠMUC IZOLA

razpisuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom prosta dela in naloge

- 2 PREDMETNIH UČITELJEV ITALIJANSKEGA JEZIKA**
2 PREDMETNIH UČITELJEV TEHNIČNE VZGOJE
PREDMETNEGA UČITELJA LIKOVNE VZGOJE IN ZGODOVINE
UČITELJA RAZREDNEGA POUKA

KNJIŽNIČARJA – pogoj knjižničar pedagoške smeri
VOJKA ŠOLSKE PREHRANE – pogoj PRU gospodinjstva

prosta dela in naloge za določen čas s polnim delovnim časom:

- 2 UČITELJA RAZREDNEGA POUKA** (od 1. 9. 1989 do 24. 3. 1990)
PREDMETNEGA UČITELJA BIOLOGIJE IN KEMIJE (od 1. 9. 1989 do 31. 8. 1990)
PREDMETNEGA UČITELJA TELESNE VZGOJE (od 1. 9. 1989 do 31. 8. 1990)
UČITELJA ITALIJANSKEGA JEZIKA, PRU ali URP z izpitom iz metodike poučevanja italijanskega jezika (od 1. 9. 1989 do 19. 1. 1990).

Kandidati morajo izpolnjevati splošne pogoje in pogoje, določene z Zakonom o osnovni šoli.

Prijave z dokazili o strokovnosti naj pošljejo na naslov: Komisija za delovna razmerja Osnovne šole Vojka Šmuc, 66310 Izola, najpozneje 15 dneh po objavi razpisa. O izbiri bodo obveščeni v 30 dneh po objavi razpisa.

et šole – Komisija za delovna razmerja

OSNOVNE ŠOLE JANKA PREMRLA-VOJKA KOPER

razpisuje prosta dela in naloge

- UČITELJA RAZREDNEGA POUKA** za nedoločen čas
UČITELJA TELESNE VZGOJE za nedoločen čas
UČITELJA SLOVENSKEGA JEZIKA, ki bo dopolnjeval delovno obveznost s poučevanjem italijanskega jezika, za nedoločen čas
UČITELJA TEHNIČNE VZGOJE, ki bo dopolnjeval delovno obveznost s poučevanjem likovne vzgoje, za nedoločen čas
UČITELJA GOSPODINJSTVA, ki bo dopolnjeval delovno obveznost s poučevanjem matematike, za nedoločen čas

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, predpisane z Zakonom o osnovni šoli. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratak življenjepis naj pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Osnovna šola Janka Premrla-Vojka Koper, Muzejski trg 5, 66000 Koper. O izbiri bodo obveščeni v 15 dneh. Prezem del in nalog je 1. 9. 1989.

SREDNJE KOVINARSKÉ IN PROMETNE ŠOLE KOPER

razpisuje prosta dela in naloge

- UČITELJA STROKOVNO TEORETIČNIH PREDMETOV**, dipl. inž. strojništva, za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pogoji: VII. stopnja strokovne izobrazbe ustrezne smeri, poskusno delo 2 meseca. Začetek dela 1. 9. 1989.
2 UČITELJEV PRAKTIČNEGA POUKA, inž. strojništva, za nedoločen čas s polnim delovnim časom
 Pogoji: VI. stopnja strokovne izobrazbe ustrezne smeri, poskusno delo 2 meseca. Začetek dela 1. 9. 1989.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 30 dneh po objavi razpisa na naslov: Srednja kovinarska in prometna šola Koper, Izolska vrata 2, 66000 Koper. O izbiri bodo obveščeni v 30 dneh po končanem roku za prijavo.

DOM UČENCEV HEROJ TITO KOPER

razpisuje prosta dela in naloge

- VZGOJITELJA**
 pogoji za opravljanje del in nalog
 strokovna izobrazba VI. stopnje
 smer: pedagoška
 delovne izkušnje: 2 leti
 poskusno delo: 6 mesecev
 druge zahteve: znanje za vodenje vsaj ene interesne dejavnosti.

Delo združujemo za določen čas, od 1. 9. 1989 do 30. 6. 1990, s polnim delovnim časom.

Prijave z dokazili pošljite v 15 dneh na naslov: Dom učencev »Heroj Tito« Koper, Cankarjeva 5. Kandidati bodo obveščeni o izidu razpisa v 15 dneh po opravljeni izbiri.

CENTER ZA GLASBENO VZGOJO KOPER

razpisuje dela in naloge

- **UČITELJA KLAVIRJA** za določen čas (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu) z manj kot polno delovno obveznostjo.

Začetek dela 1. 9. 1989. Stanovanja ni.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljite v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: CGV Koper, Gallusova 2.

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI ZAVOD PIRAN

razpisuje dela in naloge za:

TOZD OSNOVNA ŠOLA SEČOVLJE o. sol. o.

- **PREDMETNEGA UČITELJA GLASBENEGA IN LIKOVNEGA POUKA TER ZA VODENJE ZBOROV**

Delo je za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Začetek dela 1. 9. 1989. Pogoji: P ali PRU.

TOZD OSNOVNA ŠOLA CIRIL KOSMAČ PIRAN o. sol. o.

- **UČITELJA RAZREDNEGA POUKA** za delo v oddelku podaljšanega bivanja.

Delo je za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Začetek dela 1. 9. 1989.

- **UČITELJA RAZREDNEGA POUKA** za delo v oddelku podaljšanega bivanja na podružnični šoli Portorož, delo je za določen čas, z nepolnim delovnim časom – 6 ur na dan (85,7%).

– Začetek dela 1. 9. 1989;

- **PREDMETNEGA UČITELJA BIOLOGIJE IN GOSPODINJSTVA**, s polovičnim delovnim časom. Delo je za nedoločen čas;

- **PREDMETNEGA UČITELJA GLASBENE VZGOJE** – za vodenje pevskega zbora.

Delo je za nedoločen čas, z nepolnim delovnim časom (6 ur na teden);

- **SOCIALNEGA DELAVCA** za določen čas (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu), s polnim delovnim časom, začetek dela 21. 8. 1989;

dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za 4 leta:

- **2 POMOČNIKOV RAVNATELJA Z DELNO OBVEZNOSTJO**, ni reelekcija – začetek dela 1. 9. 1989.

Kandidata morata poleg splošnih pogojev, določenih z Zakonom o združenem delu in Družbenim dogovorom o oblikovanju kadrovske politike v občini Piran, izpolnjevati še tele:

- učitelj ali strokovni delavec s pedagoško izobrazbo
 – opravljen strokovni izpit
 – 5 let delovnih izkušenj v vzgojno-izobraževalnem delu
 – organizacijske in strokovne sposobnosti za opravljanje nalog iz pristojnosti pomočnika ravnatelja.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o strokovnosti in kratak življenjepis v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Vzgojno-izobraževalni zavod Piran, DSSS-kadrovska služba, Rozmanova 7, 66330 Piran. O izbiri bodo obveščeni v 15 dneh po poteku razpisnega roka.

Komisija za delovna razmerja

OSNOVNE ŠOLE Z ITALIJANSKIM UČNIM JEZIKOM PIRAN

Vojkova 1

razpisuje prosta dela in naloge

1. – **4 UČITELJEV RAZREDNEGA POUKA**,
 2. – **UČITELJA MATEMATIKE IN FIZIKE** (za 14 ur), ki bo dopolnjeval delovno obveznost z drugimi dejavnostmi

Dela in naloge pod točko 1. so za določen čas.

Dela in naloge pod točko 2. so za nedoločen čas.

Pogoj: višja pedagoška izobrazba ustrezne smeri.

Posebni pogoji:

- Kandidati morajo popolnoma obvladati italijanski jezik.
 – Pri izbiri bodo imeli prednosti pripadniki italijanske narodnosti.
 Prijave z dokazili pošljite v 15 dneh po objavi razpisa na gornji naslov. Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 15 dneh.

SREDNJA POMORSKA IN PROMETNA ŠOLA PIRAN

razpisuje prosta dela in naloge

- **UČITELJA SLOVENSKEGA IN ITALIJANSKEGA JEZIKA, P** slovenščine in italijanščine ali P italijanščine in slovenščine, za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Začetek dela 1. 9. 1989.
 – **UČITELJA FIZIKE, P** fizike, za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Začetek dela po dogovoru.

Stanovanj ni!

Prijave z dokazili bomo sprejemali 30 dni po objavi razpisa. Prijavljene kandidate bomo obvestili o izbiri v 30 dneh po končanem razpisu.

Notranjsko-kraško območje

OSNOVNA ŠOLA TONE ŠRAJ-ALJOŠA NOVA VAS-BLOKE

razpisuje neustrezno zasedena dela in naloge

- **UČITELJA SRBOHRVAŠKEGA JEZIKA** za 2 uri
 – **UČITELJA KEMIJE**, 4 ure
 – **UČITELJA ANGLEŠKEGA JEZIKA**, 11 ur
 – **UČITELJA TELESNE VZGOJE**, 10 ur
 – **UČITELJA GLASBENE VZGOJE**, 4 ure
 – **UČITELJA GOSPODINJSTVA**, 2 uri
 – **UČITELJA LIKOVNE VZGOJE**, 6 ur
 – **UČITELJA FIZIKE**, 4 ure

Vsa dela in naloge razpisujemo za nedoločen čas. Prijave sprejemamo 15 dni po objavi razpisa. O izbiri vas bomo obvestili v 30 dneh po končanem prijavnem roku.

Svet

VZGOJNO-VARSTVENE ORGANIZACIJE POSTOJNA

razpisuje dela in naloge

1. **VODJE ENOT:** Pot na Kremenco 4, Postojna
 Gregorčičev drevored 8, Postojna
 Pot na Orlek 2, Pivka
 2. **VODJE ZDRAVSTVENO-HIGIENSKEGA REŽIMA**

1. pogoj.

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje po 733. čl. Zakona o vzgoji in varstvu predšolskih otrok in 180 čl. Statuta VVO in imeti:

- vsaj 5 let delovnih izkušenj, od tega najmanj 2 leti dela pri vzgoji in varstvu predšolskih otrok,
 – organizacijske in strokovne sposobnosti

2. pogoj

- končana višja strokovna izobrazba zdravstvene ali sanitarne smeri in najmanj 3 leta delovnih izkušenj v stroki
 – organizacijske in strokovne sposobnosti.

Začetek dela: 1. 9. 1989.

Kandidat bo izbran za 4 leta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Vzgojno-varstvena organizacija Postojna, Pot na Kremenco 4, Postojna, z oznako na ovojnici »za razpisno komisijo«. Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 30 dneh po končanem razpisu.

Delovna skupnost

GLASBENE ŠOLE POSTOJNA

razpisuje prosta dela in naloge

- **UČITELJA KLAVIRJA IN KOREPETITORJA** za nedoločen čas s polnim delovnim časom
 – **UČITELJA PIHAL ALI TROBIL** za nedoločen čas s polnim delovnim časom
 – **UČITELJA KITARE** za nedoločen čas s polnim delovnim časom
 – **UČITELJA NAUKA O GLASBI** za nedoločen čas s polovičnim delovnim časom

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, ki jih predpisuje Zakon o glasbenih šolah.

Prijave z dokazili o strokovnosti in s kratkim življenjepisom sprejemamo 15 dni po objavi razpisa na naslov: Glasbena šola Postojna, Cankarjeva 1.

Gorenjsko območje

Svet

SREDNJE ŠOLE ZA GOSTINSTVO IN TURIZEM BLED

razpisuje prosta dela in naloge:

- **UČITELJA SLOVENSKEGA JEZIKA IN UMETNOSTNE VZGOJE**
 pogoji: visoka izobrazba iz slovenskega jezika in književnosti ter končan program za izpopolnjevanje
 Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.
 – **UČITELJA ANGLEŠKEGA JEZIKA**
 pogoji: visoka izobrazba iz angleškega jezika in književnosti
 Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.
 – **UČITELJA FIZIKE IN MATEMATIKE**
 pogoji: visoka izobrazba fizike z matematiko
 Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.
 – **UČITELJA RAČUNALNIŠTVA IN MATEMATIKE**
 pogoji: visoka izobrazba iz računalništva in informatike z matematiko
 Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.
 – **UČITELJA MATEMATIKE**
 pogoji: visoka izobrazba iz matematike
 Delo se združuje za določen čas (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu) s polnim delovnim časom.
 – **DVEH UČITELJEV EKONOMSKIH PREDMETOV**
 pogoji: visoka izobrazba ekonomske smeri
 Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.
 – **UČITELJA KEMIJE**
 pogoji: visoka izobrazba iz kemije
 Delo se združuje za določen čas, do 31. 8. 1990, s polovičnim delovnim časom.
 – **UČITELJA OBRAMBE IN ZAŠČITE**
 pogoji: visoka izobrazba ustrezne smeri
 Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.
 – **UČITELJA GEOGRAFIJE**
 pogoji: visoka izobrazba iz geografije
 Delo se združuje za nedoločen čas s polovičnim delovnim časom.
 – **UČITELJA KUJARSTVA**
 pogoji: višja izobrazba s končano srednjo šolo smeri kuharstvo V. stopnje
 Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.
 – **DVEH UČITELJEV STREŽBE**
 pogoji: višja izobrazba s končano srednjo šolo smeri strežba V. stopnje
 Delo se združuje 1 × za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in 1 × za določen čas, do 30. 6. 1990, s polnim delovnim časom.
 – **ORGANIZATORJA DELOVNE PRAKSE IN UČITELJA PRAKTIČNEGA POUKA** na Gostinski šoli
 pogoji: višja izobrazba s končano srednjo šolo smeri strežba ali kuharstvo V. stopnje
 Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.
 – **UČITELJA PSIHOLOGIJE**
 pogoji: diplomirani psiholog
 Delo se združuje za določen čas, do 30. 6. 1990, s polovičnim delovnim časom.

Začetek dela za vsa razpisana dela in naloge je 1. 9. 1989, razen za organizatorja delovne prakse (1. 6. 1989). Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev je treba poslati v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: SREDNJA ŠOLA ZA GOSTINSTVO IN TURIZEM BLED, Prešernova 32, 64260 BLED, s pripisom za svet šole. Kandidati bodo obveščeni o izbiri v zakonitem roku.

Komisija za delovna razmerja delavcev OSNOVNE ŠOLE HEROJA BRAČIČA TRŽIČ

razpisuje dela in naloge

- **UČITELJA MATEMATIKE, P** ali **PRU**, za nedoločen čas s polnim delovnim časom
- **UČITELJA MATEMATIKE IN TEHNIČNE VZGOJE, P** ali **PRU**, za nedoločen čas s polnim delovnim časom

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratek življenjepis v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Komisija za DRD Osnovne šole heroja Bračiča, 64290 Tržič, Begunjska cesta 2. O izbiri bodo obveščeni v osmih dneh po končanem zbiranju prijav.

Razpisna komisija pri svetu OSNOVNE ŠOLE PADLIH PRVOBORCEV ŽIRI

razpisuje prosta dela in naloge

- **2 UČITELJEV MATEMATIKE, PRU** ali **P**, za nedoločen čas s polnim delovnim časom
- **UČITELJA GLASBENE VZGOJE** (3., 4., 5. razred), **OPZ**, **MPZ**, tehnična vzgoja v 6. r. in varstvo vozačev, za nedoločen čas s polnim delovnim časom

Prijave z dokazili o izobrazbi pošljite v 8 dneh po objavi razpisa. Začetek dela je 1. 9. 1989.

Zasavsko območje

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI ZAVOD ZAGORJE OB SAVI TOZD OSNOVNA ŠOLA TONE OKROGAR, Šolska cesta 1, Zagorje ob Savi

razpisuje dela in naloge:

- **UČITELJA TEHNIČNE VZGOJE IN FIZIKE**, za nedoločen čas s polnim delovnim časom – **PRU** ali **P**,
- **UČITELJA MATEMATIKE IN FIZIKE**, za nedoločen čas s polnim delovnim časom – **PRU** ali **P**.

TOZD GLASBENA ŠOLA, Cankarjev trg 4, Zagorje ob Savi

razpisuje dela in naloge:

- **UČITELJA KITARE**, za nedoločen čas s polnim delovnim časom – **PRU** ali **P**,
- **UČITELJA BALETA**, za nedoločen čas s polnim delovnim časom, srednja izobrazba,
- **UČITELJA KLARINETA**, za nedoločen čas s polnim delovnim časom – **PRU** ali **P**,
- **UČITELJA BLOKFLAVTE**, za nedoločen čas s polovičnim delovnim časom – **PRU** ali **P**.

TOZD OSNOVNA ŠOLA IVAN SKVARČA ZAGORJE, Cesta 9, avgusta 44,

razpisuje prosta dela in naloge

- **2 UČITELJEV RAZREDNEGA POUKA**, za nedoločen čas s polnim delovnim časom, **PRU**
- **UČITELJA GLASBENE VZGOJE**, za nedoločen čas s polnim delovnim časom, **PRU** ali **P**

Začetek dela 1. septembra 1989.

Prijave z dokazili pošljite razpisni komisiji šole z oznako »za razpis« v 15 dneh po objavi razpisa. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh.

Komisija za delovna razmerja pri VZGOJNO-VARSTVENI ORGANIZACIJI KOČEVJE

razpisuje dela in naloge

- **RAČUNOVODJE**
Kandidat mora izpolnjevati tele pogoje:
– višja ali srednja izobrazba ekonomske smeri ali
– srednja izobrazba – gimnazijski maturant z dokazilom o opravljenem preskusu z delom pridobljenih delovnih zmožnosti za računovodska dela in naloge V. stopnje.
– 5 let delovnih izkušenj pri finančno-knjigovodskem delu.

Delo bomo združili za nedoločen čas.

Začetek dela 1. 10. 1989 ali po dogovoru.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov VVO KOČEVJE, Cesta na stadion 3. Komisiji za delovna razmerja, 61330 KOČEVJE, najkasneje v 8 dneh po objavi razpisa.

Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh.

Komisija za delovna razmerja OSNOVNE ŠOLE ZBORA ODPOSILANCEV KOČEVJE

razpisuje za nedoločen čas prosta dela in naloge

- **UČITELJA TELESNE VZGOJE**
- **UČITELJA BIOLOGIJE IN GOSPODINJSTVA**, ki bo dopolnjeval delovno obveznost s poukom prve pomoči
- **UČITELJA GLASBENE VZGOJE** in **ZA VODENJE PEV-SKEGA ZBORA**
- **UČITELJA ZGODOVINE IN ZEMLJEPISA**, ki bo dopolnjeval delovno obveznost s poučevanjem družbeno-moralne vzgoje
- **UČITELJA TEHNIČNE VZGOJE** in **RAČUNALNIŠTVA**
- **UČITELJA ANGLEŠKEGA IN SLOVENSKEGA JEZIKA**

Za podružnično šolo Struge

- **UČITELJA SLOVENSKEGA IN NEMŠKEGA JEZIKA**. Na voljo je družinsko stanovanje.

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje po 95. členu Zakona o osnovni šoli.

Začetek dela: 1. 9. 1989.

Prijave in dokazila o izobrazbi pošljite v 15 dneh po objavi razpisa komisiji za delovna razmerja na naslov šole.

Razpisna komisija pri GLASBENI ŠOLI KOČEVJE

razpisuje po Zakonu o glasbenih šolah, Statutu Glasbene šole Kočevje in po Zakonu o združenem delu – dela in naloge:

- **RAVNATELJA GLASBENE ŠOLE KOČEVJE** (reelekcija)
Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
– visoka ali višja strokovna glasbena izobrazba
– strokovni izpit in najmanj 5 let glasbeno-pedagoške prakse
- **UČITELJA KLAVIRJA**, višja ali visoka glasbena izobrazba za nedoločen čas
- **UČITELJA KITARE**, višja ali visoka glasbena izobrazba za nedoločen čas
- **UČITELJA KLARINEA IN FLAVTE**, višja ali visoka glasbena izobrazba za ned. čas
- **UČITELJA NAUKA O GLASBI**, višja ali visoka glasbena izobrazba – polovični delovni čas.

Na voljo je eno enosobno stanovanje.

Začetek dela za vsa razpisana mesta je 1. septembra 1989.

Rok prijave je 15 dni po objavi razpisa. Kandidati naj pošljejo prijave na naslov: GLASBENA ŠOLA KOČEVJE, LJUBLJANSKA 12. O izbiri bodo obveščeni v 15 dneh po končanem razpisu.

Zbor delavcev OSNOVNE ŠOLE VAS-FARA in razpisna komisija za volitve ravnatelja Osnovne šole Vas-Fara

razpisujeta prosta dela in naloge:

- **RAVNATELJA** osnovne šole Vas-Fara, mandat 4 leta.
- **UČITELJA MATEMATIKE IN FIZIKE** na centralni šoli Vas-Fara, za nedoločen čas,
- **UČITELJA RAZREDNEGA POUKA** na podružnični šoli Osilnica, za nedoločen čas.

Začetek dela 1. 9. 1989. Na voljo so samska stanovanja.

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje po Zakonu o osnovni šoli. Kandidat za ravnatelja šole pa mora poleg splošnih pogojev, določenih z Zakonom o združenem delu in Zakonom o osnovni šoli, izpolnjevati še pogoje, predpisane z Družbenim dogovorom o kadrovske politiki v občini Kočevje.

Prijave z ustrežno dokumentacijo in kratkim življenjepisom pošljite Osnovni šoli VAS-FARA, Vas 4, 61336 VAS v 15 dneh po objavi razpisa.

Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 30 dneh po končanem sprejemu prijav.

SREDNJA AGROŽIVILSKA ŠOLA LJUBLJANA, Cesta v Mestni log 47

razpisuje prosta dela in naloge za šolsko leto 1989/90:

- **UČITELJA MATEMATIKE IN RAČUNALNIŠTVA**, za nedoločen čas s polnim delovnim časom;
- **UČITELJA MATEMATIKE**, za nedoločen čas s polnim delovnim časom;
- **UČITELJA OBRAMBE IN ZAŠČITE**, za nedoločen čas s polnim delovnim časom, poskusno delo 3 mesece

Kandidati morajo imeti zahtevano stopnjo in smer izobrazbe v skladu z zahtevami VIP in sklepom Strokovnega sveta SRS za vzgojo in izobraževanje.

Začetek dela: 1. 9. 1989.

Pouk poteka v Srednješolskem centru Rudolfa Maistra v Kamniku, Novi trg 41/a.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: SREDNJA AGROŽIVILSKA ŠOLA LJUBLJANA, CESTA V MESTNI LOG 47.

Kandidate bomo obvestili o izbiri v 15 dneh po končani izbiri.

SREDNJA PEDAGOŠKA ŠOLA, Ljubljana, Resljeva 12.

razpisuje prosta dela in naloge:

- **2 UČITELJEV NEMŠKEGA JEZIKA** (nemški-angleški jezik nemški-slovenski jezik) za nedoločen čas s polnim delovnim časom,
- **UČITELJA ANGLEŠKEGA-NEMŠKEGA JEZIKA**, za določen čas s polnim delovnim časom,
- **2 UČITELJEV SLOVENSKEGA JEZIKA**, za nedoločen čas s polnim delovnim časom,
- **UČITELJA SLOVENSKEGA JEZIKA IN PEDAGOGIKE**, določen čas s polnim delovnim časom,
- **UČITELJA LIKOVNE VZGOJE** (kipar) in **OTP**, za nedoločen čas s polnim delovnim časom,
- **UČITELJA LIKOVNE VZGOJE** (slikarja), za nedoločen čas s polnim delovnim časom,
- **UČITELJA OBRAMBOSLOVJA**, za nedoločen čas s polnim delovnim časom,
- **UČITELJA OBRAMBOSLOVJA**, za določen čas z manj polnim delovnim časom,
- **UČITELJA MATEMATIKE-FIZIKE**, za nedoločen čas s polnim delovnim časom,
- **UČITELJA ZGODOVINE**, za določen čas s polnim delovnim časom,
- **UČITELJA TELESNE VZGOJE**, za nedoločen čas s polnim delovnim časom,
- **PSIHOLOGA – SVETOVALNEGA DELAVCA**, za določen čas z dopolnjevanjem pouka psihologije.

Prijavljeni kandidati morajo izpolnjevati pogoje, ki jih predpisuje Zakon o usmerjenem izobraževanju. Zaželeno so delovne izkušnje. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj pošljejo na naslov šole v 15 dneh po objavi razpisa.

Komisija za delovna razmerja SREDNJE EKONOMSKE ŠOLE BORIS KIDRIČ LJUBLJANA, Prešernova 6

razpisuje prosta dela in naloge

- **UČITELJA NEMŠKEGA IN ITALIJANSKEGA JEZIKA**, nedoločen čas
- **UČITELJA RAČUNALNIŠTVA**, za nedoločen čas
- **UČITELJA STROKOVNIH PREDMETOV**, dipl. ekonomist, za nedoločen čas
- **UČITELJA FIZIKE**, za določen čas
- **UČITELJA OBRAMBE IN ZAŠČITE**, za določen čas
- **UČITELJA STROJEPISJA**, za določen čas
- **UČITELJA MATEMATIKE**, za določen čas
- **UČITELJA STROKOVNIH PREDMETOV**, dipl. ekonomist, za določen čas

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, predpisane z zakonom o usmerjenem izobraževanju.

Delo je za poln delovni čas. Prijavljene kandidate bomo o izbiri razpisa obvestili v 30 dneh po objavi razpisa.

Začetek dela 1. 9. 1989.

Komisija za delovna razmerja OSNOVNE ŠOLE KARLA DESTOVNIKA-KAJUHA LJUBLJANA, Nusdorferjeva 10

razpisuje prosta dela in naloge

1. Za nedoločen čas s polnim delovnim časom:
– **UČITELJA RAZREDNEGA POUKA**
– **UČITELJA ANGLEŠKEGA JEZIKA**
– **UČITELJA FIZIKE IN TEHNIČNE VZGOJE**
– **UČITELJA GLASBENE VZGOJE**
2. Za določen čas s polnim delovnim časom (zaradi organizacijske dela):
– **UČITELJA GOSPODINJSTVA IN BIOLOGIJE** ali **GOSPODINJSTVA IN KEMIJE**
– **UČITELJA TEHNIČNE VZGOJE IN FIZIKE**

Pogoj: višja ali visoka izobrazba ustrezne smeri.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o strokovnosti in navedbo o dosedanjem opravljanju nalog v 15 dneh po objavi razpisa. O izbiri bodo obveščeni v 30 dneh po objavi razpisa.

Začetek dela: 1. 9. 1989.

Komisija za delovna razmerja COŠ HEROJA TINETA ROŽANCA ZGORNJE PIRNIČE 37b, MEDVODE (telefon 621-140)

razpisuje dela in naloge

- **UČITELJA TEHNIČNE VZGOJE, PRU**, za določen čas od 9. 1989 do 31. 8. 1990
- **UČITELJA GLASBENE VZGOJE, PRU**, za določen čas od 9. 1989 do 31. 8. 1990

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi razpisa na gornji naslov. Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 30 dneh po objavi razpisa.

Komisija za delovna razmerja OSNOVNE ŠOLE BORISA KIDRIČA, LJUBLJANA, Matjaževa 4

razpisuje dela in naloge

- **PREDMETNEGA UČITELJA TEHNIČNE IN LIKOVNE VZGOJE** ali **TEHNIČNE VZGOJE IN BIOLOGIJE OZ. KEMIJE** za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Pogoji: PA in ustrezen VIP. –

Začetek dela: 1. 9. 1989.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na gornji naslov v 15 dneh po objavi razpisa. O izbiri bodo obveščeni v 15 dneh po končanem zbiranju prijav.

Osrednje slovensko območje

Svet OSNOVNE ŠOLE DUŠAN KVEDER-TOMAŽ LITJA

razpisuje prosta dela in naloge

- **UČITELJA TEHNIČNE VZGOJE**, za določen čas
Pogoj: profesor ali predmetni učitelj ustrezne smeri, zaželen je strokovni izpit.
- **UČITELJA GLASBENE VZGOJE**, za določen čas z nepolnim delovnim časom.
Pogoj: profesor ali predmetni učitelj ustrezne smeri, zaželen je strokovni izpit.
- **UČITELJA GOSPODINJSTVA**, za določen čas (nadomeščanje delavke, ki bo na porodniškem dopustu)
Pogoj: predmetni učitelj gospodinjstva.
- **UČITELJA MATEMATIKE IN FIZIKE**, za nedoločen čas za podružnično šolo Vače pri Litiji.
Pogoj: profesor ali predmetni učitelj ustrezne smeri, zaželen je strokovni izpit.

Komisija za medsebojna delovna razmerja OSNOVNE ŠOLE EDVARDA KARDELJA LOGATEC

razpisuje prosta dela in naloge

- **UČITELJA RAZREDNEGA POUKA**, za določen čas s polnim delovnim časom (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu)

Začetek dela: 1. 9. 1989 do 31. 8. 1990

- **UČITELJA KEMIJE IN GOSPODINJSTVA, PRU**, za določen čas s polnim delovnim časom (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu)

Začetek dela: 1. 9. 1989 do 31. 8. 1990.

Prijave z dokazili o strokovni usposobljenosti pošljite v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Osnovna šola Edvarda Kardelja Logatec, Tražaška cesta 150, 61370 Logatec.

Kandidate bomo obvestili o izbiri v 15 dneh po roku za prijavo.

SREDNJA ZDRAVSTVENA ŠOLA LJUBLJANA, Šubičeva 1

razpisuje prosta dela in naloge

- **UČITELJA FIZIKE** za nedoločen čas s polnim delovnim časom.
- **UČITELJA RAČUNALNIŠTVA** za nedoločen čas s polovičnim delovnim časom.
- **UČITELJA OBRAMBE IN ZAŠČITE** za nedoločen čas s polovičnim delovnim časom.

Nastop dela 1. 9. 1989.

Komisija za delovna razmerja
OSNOVNE ŠOLE DANILE KUMAR, 61113 LJUBLJANA, Gošejeva 11

razpisuje prosta dela in naloge

- **UČITELJA GLASBENE VZGOJE**, za nedoločen čas s polovičnim delovnim časom

Pogoji: **PA** ali akademija za glasbo.

Začetek dela: 1. 9. 1989.

Prijave sprejemamo 15 dni po objavi razpisa.

Komisija za delovna razmerja
OSNOVNE ŠOLE I. SPUB TONETA TOMŠIČA DOBREPOLJE

razpisuje prosta dela in naloge

- **UČITELJA RAZREDNEGA POUKA.** Delavec bo izbran za določen čas, od 1. 9. 89 do 31. 7. 1990.
- **UČITELJA PREDMETNEGA POUKA**, smer matematika-fizika. Delavec bo izbran za nedoločen čas. Začetek dela 1. 9. 1989.
- **UČITELJA TELESNE VZGOJE**, za nedoločen čas s polovičnim delovnim časom. Začetek dela 1. 9. 1989.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o strokovni izobrazbi v 30 dneh po objavi razpisa na naslov: Osnovna šola I. SPUB Toneta Tomšiča, Videm 35, 61312 Videm Dobrepolje.

Komisija za delovna razmerja in družbeni standard
OSNOVNE ŠOLE KAMNIŠKEGA BATALONA STRANJE 22, 1242 STAHOVICA

razpisuje prosta dela in naloge

- **UČITELJA TEHNIČNE IN LIKOVNE VZGOJE** za nedoločen čas

Pogoji: višja strokovna izobrazba smeri tehnična-likovna vzgoja. Začetek dela 1. 9. 1989. Kandidati naj oddajo prijave z dokazili o izobrazbi v 8 dneh po objavi razpisa. Stanovanja ni.

Komisija za delovna razmerja pri
OSNOVNI ŠOLI FRANC ROZMAN – STANE ŠMARTNO PRI LITJI

razpisuje dela in naloge:

- **UČITELJA RAZREDNEGA POUKA** na podružnični šoli Velika Kostreznica – kombinirani pouk 1., 2. razred. Zaposlitev je za določen čas, od 1. 9. 1989 do 31. 8. 1990. Pogoji: dokončana PA ustrezne smeri in opravljen strokovni izpit
- **UČITELJA PREDMETNEGA POUKA TEHNIČNE VZGOJE IN FIZIKE,**
- **UČITELJA PREDMETNEGA POUKA MATEMATIKE IN FIZIKE**
- **UČITELJA PREDMETNEGA POUKA BIOLOGIJE IN KEMIJE**

Pogoji pod točkami 2., 3. in 4:

višja ali visoka izobrazba ustrezne smeri

opravljen strokovni izpit

Dela in naloge razpisujemo za nedoločen čas. Začetek dela 1. 9. 1989. Na voljo imamo družinska stanovanja.

Kandidati naj pošljejo vloge v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: Osnovna šola Franc Rozman – Stane Šmartno pri Litiji. Komisija za delovna razmerja. O izbiri bodo obveščeni v 15 dneh.

Komisija za delovna razmerja
OSNOVNE ŠOLE MARJAN NOVAK-JOVO LJUBLJANA VIČ, Nanoška 2

razpisuje prosta dela in naloge

- **2 UČITELJEV ANGLEŠKEGA JEZIKA, PRU ali P** za nedoločen čas, zaželeno je znanje latinskega jezika
- **UČITELJA GLASBENE VZGOJE, PRU ali P** za nedoločen čas

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite tajništvo šole v 15 dneh po objavi razpisa.

Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 15 dneh po končanem zbiranju prijav. Začetek dela je 1. 9. 1989.

Komisija za medsebojna delovna razmerja
OSNOVNE ŠOLE BREZOVICA PRI LJUBLJANI

razpisuje za nedoločen čas prosta dela in naloge

- **UČITELJA TEHNIČNE VZGOJE, PRU ali P** tehnične vzgoje

Začetek dela 1. 9. 1989.

Komisija bo sprejemala in obravnavala prijave ter o izbiri obvestila kandidate v zakonitem roku. Osební dohodek po Pravilniku in merilih za razporejanje čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke. Avtobusne zveze z Ljubljano se zelo dobre.

Komisija za delovna razmerja
OSNOVNE ŠOLE DR. ANTON DEBELJAK LOŠKI POTOK

razpisuje prosta dela in naloge:

- **UČITELJA FIZIKE IN TEHNIČNE VZGOJE, PRU ali P**, za nedoločen čas s polnim delovnim časom, začetek dela 1. septembra 1989
- **UČITELJA GLASBENEGA IN LIKOVNEGA POUKA, PRU ali P**, sposobnost za vodenje pevskega zbora, za nedoločen čas, s polnim delovnim časom, začetek dela 1. septembra 1989
- **UČITELJA TELESNE VZGOJE PRU ali P**, za nedoločen čas s polnim delovnim časom, začetek dela 1. septembra 1989, na voljo je garsonjera.
- **UČITELJA NEMŠKEGA JEZIKA PRU ali P**, za določen čas od 1. 9. 1989 do 30. 6. 1990, na voljo je garsonjera.

Prijave z dokazili o izobrazbi pošljite v 8 dneh po objavi razpisa na naslov OŠ dr. Antona Debeljaka Loški potok – Komisija za delovna razmerja.

Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 8 dneh po preteku prijavnega roka.

ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE IN KULTURO LITJA, Parmova 9. GLASBENA ŠOLA

razpisuje naloge in opravila

1. za nedoločen čas s polnim delovnim časom:
 - **PREDMETNEGA UČITELJA TROBIL**
 - **PREDMETNEGA UČITELJA HARMONIKE** z nadomeščanjem nauka o glasbi
2. za določen čas
PREDMETNEGA UČITELJA KLAVIRJA – nadomeščanje delavke med porodniškim dopustom
3. za določen čas s skrajšanim delovnim časom:
 - **PREDMETNEGA UČITELJA FLAVTE**

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje Zakona o glasbenih šolah. Prijave z dokazili naj pošljejo v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: Zavod za izobraževanje in kulturo Litija, Parmova 9, 61270 Litija.

Svet
SREDNJE GLASBENE IN BALETNE ŠOLE LJUBLJANA, Vegova 7

razpisuje prosta dela in naloge

- **UČITELJA KITARE** v Glasbeni šoli, za nedoločen čas s polnim delovnim časom

Zahtevana usposobljenost za delo v skladu z določili Zakona o glasbenih šolah. Začetek dela je 1. 9. 1989. Rok za prijavo na razpis je 15 dni. Prijavljeni kandidati bodo obveščeni o izidu razpisa v 10 dneh po opravljeni izbiri.

Kandidati naj pošljejo prijave na naslov: Srednja glasbena in baletna šola, Vegova 7, Ljubljana.

Komisija za medsebojna delovna razmerja
OSNOVNE ŠOLE DR. JOŽE POTRČ, LJUBLJANA, Potrčeva 1

razpisuje dela in naloge:

- **UČITELJA GLASBENE VZGOJE** s končano **PA** – smer glasbena vzgoja – za nedoločen čas s polnim delovnim časom;
- **UČITELJA LIKOVNE IN TEHNIČNE VZGOJE** s končano **PA** smer likovna in tehnična vzgoja – za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Začetek dela: 1. 9. 1989.

Prijave z dokazili pošljite na zgornji naslov v 8 dneh po razpisu. Prijavljene kandidate bomo obvestili o izidu razpisa v 30 dneh po izbiri.

Komisija za delovna razmerja
OSNOVNA ŠOLA TONETA TRTNIKA-TOMAŽA, SOSTRO,

razpisuje dela in naloge:

- **UČITELJA RAZREDNEGA POUKA** za določen čas s polnim delovnim časom od 1. 9. 1989 do 1. 3. 1990 – **PA** – razredni pouk
- **UČITELJA LIKOVNE IN TEHNIČNE VZGOJE** za določen čas s polnim delovnim časom od 1. 9. 1989 do 27. 10. 1989 – **PA** – likovna-tehnična vzgoja.
- **UČITELJA GLASBENE VZGOJE** za nedoločen čas s polnim delovnim časom – **PRU ali P** (poskusna doba 6 mesecev)
- **UČITELJA GOSPODINJSTVA IN VODJE ŠOLSKE PREHRANE** za nedoločen čas s polnim delovnim časom – **PA** – gospodinjstvo (poskusna doba 6 mesecev)
- **UČITELJA MATEMATIKE** za nedoločen čas s polnim delovnim časom – **PRU ali P** (poskusna doba 6 mesecev)

Začetek dela 1. 9. 1989.

Prijave z dokazili o izobrazbi pošljite v 8 dneh po objavi razpisa. Kandidati bodo obveščeni v 30 dneh po končanem prijavnem roku.

OSNOVNA ŠOLA OSKAR KOVAČIČ LJUBLJANA, Dolenjska cesta 20

razpisuje za nedoločen čas s trimesečnim poskusnim delom prosta dela in naloge

- **UČITELJA MATEMATIKE, PRU ali P**
- **UČITELJA FIZIKE IN TEHNIČNE VZGOJE, PRU ali P**
- **UČITELJA GLASBENE VZGOJE, PRU ali P**
- **UČITELJA TEHNIČNE IN LIKOVNE VZGOJE, PRU ali P**
- **UČITELJA GOSPODINJSTVA – VODJA ŠOLSKE PREHRANE, PRU ali P**
- **UČITELJA RAZREDNEGA POUKA, PRU ali U**

Šola sprejema prijave 8 dni po objavi razpisa. Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 15 dneh po končanem zbiranju prijav.

Komisija za delovna razmerja
OSNOVNE ŠOLE HEROJA FRANCA BUKOVCA MEDVODE-PRESKA

razpisuje prosta dela in naloge:

- **UČITELJA GLASBENE VZGOJE** za nedoločen čas, od 1. 9. 1989. **P** ali **PRU**
- **UČITELJA LIKOVNE VZGOJE** za nedoločen čas, od 1. 9. 1989. **P** ali **PRU**
- **UČITELJA BIOLOGIJE IN KEMIJE** za enoto Janeza Kalana – Topol. (kombiniran pouk) za nedoločen čas, od 1. 9. 1989. **P** ali **PRU**
- **UČITELJA SLOVENSKEGA IN SRBOHRVATSKEGA JEZIKA**, za določen čas (nadomeščanja delavke na porodniškem dopustu), predvidoma od 1. 9. 1989. **P** ali **PRU**
- **UČITELJA TELESNE VZGOJE**, za določen čas (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu), predvidoma od 1. 9. 1989. **P** ali **PRU**

in objavlja dela in naloge

- **SNAŽILKE** za nedoločen čas, osnovna šola, dva meseca poskusnega dela, od 15. 8. 1989.
- **SNAŽILKE**, za določen čas (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu), predvidoma od 15. 8. 1989, osnovna šola, dva meseca poskusne dobe

Prijave z dokazili o ustrezní izobrazbi pošljite na naslov v 8 dneh po objavi razpisa. Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 30 dneh.

Komisija za delovna razmerja
OSNOVNE ŠOLE ALOJZ KEBE LJUBLJANA ŠENTVID, Prušnikova 98

razpisuje dela in naloge za nedoločen čas s polovično obveznostjo

- **UČITELJA GLASBENE VZGOJE, PRU ali P**
- **UČITELJA LIKOVNE VZGOJE, PRU ali P**

Začetek dela 1. 9. 1989

Prijavite se v 15 dneh po objavi razpisa.

Komisija za delovna razmerja
OSNOVNE ŠOLE VLADO MIKLAVC VRHOVCI Ljubljana, Cesta na Bokalce 1

razpisuje prosta dela in naloge

- **UČITELJA GLASBENE VZGOJE** za nedoločen čas (polovična učna obveznost, možnost dopolnjevanja v PB). Pogoji: **PA** – gl. v. ali Akademija za glasbo – ped. smer
- **UČITELJA TEHNIČNE VZGOJE** za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pogoji: **PA** – tehnična vzgoja.
- **2 UČITELJEV RAZREDNEGA POUKA** za določen čas s polnim delovnim časom (nadomeščanje delavk na porodniškem dopustu) Pogoji: **PA** – razredni pouk

Začetek dela 1. 9. 1989

Vloge z dokazili o izobrazbi sprejema KDR 15 dni po objavi razpisa. Kandidate bomo obvestili o izbiri v 30 dneh po končanem prijavnem roku.

Priporočilni seznam novih knjig za bralno značko

Pred vami je že tretji del priporočilnega seznama novih knjig za bralno značko, ki so ga s tem šolskim letom začeli pripravljati v študijskem oddelku ljubljanske Pionirske knjižnice.

35. DOSKOČILOVA, Hana: Diogen v sodu. Prev. Zdenka Škerlj-Jerman. Ilustr. Gabriel Filcik. Lj., Mladinska knjiga 1987.

Zbirka zgodbic in anekdot iz življenja znanih zgodovinskih osebnosti iz davnih in pradednih dob (Narcis, Ikar, Newton, Midas, Sfinga, Ahil, Prometej, Ariadna, Galilei...) bo otrokom približala svet pradedne domišljije, katere dediči smo.

II. stopnja.

36. FAJDIGA SEVER, Petja: Ježek na parketu. Ilustr. Alenka Sotler. Lj., Borec 1988 (Liški).

Prisrčne, nezahtevne zgodbice o jezkovih dogodivščinah v mestnem stanovanju, v družini z majhnim solarjem. Pripoved ni fantazijske narave, ampak je literarni zapis stvarnih okoliščin. Morda bodo te zgodbice, prav zato ker so kratke, pritegnile tudi manj spretné mlade bralce.

I. stopnja.

37. GRIMM Jacob & Wilhelm: Snežica in Rožica. Prev. Fran Albreht. Ilustr. Irena Majcen. Lj., Mladinska knjiga 1988 (Velike slikanice).

Tipična pravljica o dobrem, ki je poplačano, Dobroto in ljubezen, dveh sestríc, Snežice in Rožice, simbolizirata dva rožna grma, eden z belimi in drugi z rdečimi rožami.

I. stopnja.

38. KALAŠ, Ivan: Drevesna tovarišija. Prev. Bilka Matè. Ilustr. František Blaško. Lj., & Bratislava: Mladinska knjiga & Mlade leta 1988.

Prisrčen in poetičen opis življenja drevesnih palčkov, kakršno bi bilo morda življenje ljudi, če ne bi bili tako zelo odtujeni naravi. Potem bi morda živeli v »srečni deželi, kjer vsak, kdor je srečen, zasadi drevo. Kakor da sreča in drevesa sadijo drug k drugemu«. Drevesna tovarišija naš opozarja, da ima vsako drevo in vsak cvet svoje pomočnike, palčke, kajti vse, kar raste v gozdu, mora namreč nekdo imeti rad. Kdor je prijatelj gozdov, dobiva od njega veliko darov.

I. stopnja.

39. KOŠUTA, Miroslav: Na Krasu je krasno. Ilustr. Milan Bizovičar. Lj., Mladinska knjiga 1988 (Sončnica).

Izbora nam prinaša pregled pesnikovega ustvarjanja za mladino. Po vsebinski in oblikovni plati segajo pesmi od preprostih do zahtevnejših. Pesnik v njih upesnjuje tudi kraško motiviko, ki jo poznamo že pri I. Grudnu. Glede na to, da je večina pesmi dostopna že mlajšim bralcem, je namenjena njim.

II. stopnja.

40. MAKAROVIC, Svetlana: Replja. Ilustr. Marjan Manček. Lj., Borec 1988.

Veverica Replja je kvačkala šal iz rdeče volne in klepetala z veveričkom, ki mu je veter zanesel v gnezdo kos časopisnega papirja, o svetovnih dogodkih, kritičnem položaju in »situaciji na bliž«, skratka o politiki. Duhovita pravljica opozarja na vlogo množičnih medijev in medsebojnega komuniciranja, v nadaljevanju pa prikaže, kako in zakaj nastajajo kritične situacije v medsebojnih odnosih. Spomni tudi na staro modrost, da tretji dobiček ima, kjer se prepirata dva, in da se najslajše smeji tisti, ki se smeji zadnji.

I. stopnja.

41. MILČINSKI, Jana: To si ti, Nina. Ilustr. Jelka Godec Schmidt. Lj., Borec 1988 (Kurirčkova knjižnica).

Vojna je pretrgala trinajstletni šolski Nini brezskrbno otroštvo in jo potegnila v svoj grozljivi vrtinec strahu, stisk in krivic. V okupirani Ljubljani pa se organizira odpor, in v ilegalno delovanje se vključijo tudi Nina. Ko postane njeno bivanje v mestu ogroženo, jo tovariši odpeljejo v partizane; tam sreča Jureta, fanta svojih deklinskih sanj.

II. stopnja.

(Se nadaljuje)

Dodatek za izmensko delo

Več osnovnih organizacij Zveze sindikatov na šolah se je obrnilo na RO Sindikata delavcev v vzgoji, izobraževanju in znanosti z vprašanjem, kako naj izplačujejo dodatek za izmensko delo. Objavljamo odgovor Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije, in sicer njenega Sveta za vprašanja delitve po delu in rezultatih dela Vzgojno-izobraževalnemu zavodu Titovo Velenje, ker menimo, da bo to zanimalo tudi druge.

Menimo, da imajo pedagoški delavci pri dvoizmenskem pouku za delo v popoldanski izmeni pravico do izmenskega dodatka do 10% predvidene akontacije osebnega dohodka za tekoče delo za polni delovni čas, če se za to odločite in upoštevate sindikalno listo v samoupravnem splošnem aktu.

Utemeljitev: Pravico delavcev do izmenskega dodatka določa tudi 44. člen Samoupravnega sporazuma dejavnosti osnovnih šol, glasbenih šol, organizacij za usposabljanje in vzgojno-varstvenih organizacij. V navedenem členu ta pravica ni vezana na polni delovni čas, ki ga delavec mora opravljati v izmenah. Pravica je vezana le na čas, ki se opravlja v izmenskem delu (zato smo v sindikalni listi priporočili, naj se mesečni polni znesek preračuna na uro).

Menimo, da te pravice ne odpravlja tudi ugotovitev, da se sredstva za izvajanje dejavnosti ne pridobivajo glede na posamezne elemente cene storitev, temveč indeksirano na preteklo leto. Res pa je, da bo masa sredstev za osebnega dohodka vplivala na vrednost točke ter posredno tudi na višino posameznih dodatkov.

SLOVENJ GRADEC

Praznik slovenskega lutkarstva

»Srečanja slovenskih lutkarjev – letošnje je že 19. po vrsti – dokazujejo, da je postalo lutkarstvo enakopravno del kulturnega dogajanja na Slovenskem, ki se mu ne bomo mogli nikoli več odreči.« je rekel na kratki slovesnosti ob začetku srečanja v slovenjegraškem kulturnem domu predsednik Zveze kulturnih organizacij Slovenije Marijan Gabrijelič. In njegove besede je tokratno srečanje, potekalo je od 30. marca do 1. aprila, povsem potrdilo.

Selektorica Helena Šobar Zajc si je v začetku tega leta ogledala štiri-deset predstav, ki so jih po vsej Sloveniji oblikovali otroci in mladi, pod vodstvom mentorjev pa tudi odrasli ljubitelji lutkarstva. Za tradicionalno srečanje slovenskih lutkarjev jih je izbrala deset, in to tiste, ki so se odlikovale po izvirnosti in iskanju novih izraznih možnosti. Tako so v Slovenj Gradec prišle vzgojiteljice VVO Markovec iz Kopra s Smehišo, šolarji OŠ Miloš Ledišek iz Črne na Koroškem s predstavo Muca taca, študentska skupina Čačke iz Kranja z Nagajivo hrkušo, skupina Čvek čvek OŠ Dušan Kveder-Tomaž iz Litije s predstavo Mojca Pokraculja. Glavnega petelinčka so zaigrale članice lutkovne skupine DPD Svoboda iz Lenarta, lutkovni krožek OŠ iz Podgrada je uprizoril predstavo Koledar, lutkarji DPD Svoboda iz Bežigrada pa predstavo Racman. Lutke Čez cesto iz Kranja so pripravile kar dve predstavi: odrasla skupina je prikazala Cirkus, člani mlajše skupine pa ne, človek nima prav. Prišli so tudi člani lutkovne skupine Palčki OŠ Gornji Senik iz Porabja in prikazali Uganke, zanke, zavozlanke. Da bi bil lutkarski praznik še bogatejši, so na srečanju sodelovali tudi poklicni lutkarji: Cveto Sever iz Kranja z Nočno zgodbo, lutkovno gledališče Papulu iz Ankaran s predstavo Kraljična na zrnu graha, lutkovno gledališče Jože Pengov iz Dravlj z Zlahtnim mešanom, lutkovno gledališče iz Maribora s priredbo Armando in Joli in Lutkovno gledališče Ljubljana s predstavo Zaigrano z lutkami. Gostje letošnjega srečanja pa so bili lutkarji Narodnega pozorišča iz Zrenjanina s predstavo Vesela hiša.

Slovenj Gradec se je tiste dni zares pokazal kot središče slovenskega lutkarstva. Predstave so namreč spremljali še mnogi mentorji, pa predstav-

niki kulturnih društev in organizacij in seveda kritiki. Zasedba slednjih je bila prav eminentna, celo mednarodna. Sodelovali so: Ana Cherhal-miova – lutkarska tehnologinja iz Bratislave, Dubravka Zrnič – tehnologinja in dramaturginja iz Sarajeva, Helena Zajc – selektorica letošnjega srečanja, Dalibor Foretić – teatrolog in gledališki kritik ter selektor PIFA, Igor Cvetko – strokovni sodelavec Inštituta za narodopisje pri SAZU in Živorim Janković – upravnik Pozorišča lutaka iz Zemuna in selektor za Festival otroka v Sibeniku. Trikrat so se zvečer po predstavah zbrali na lutkarskem kašipotu in skupaj s kritičnimi očmi pretresli prikazane predstave. S tem je bila zagotovljena velika strokovnost, ki bo brez dvoma pripomogla h kakovostni rasti našega lutkarstva.

Prav je, da povemo še nekaj o organizaciji 19. srečanja. Lotila se ga je Zveza kulturnih organizacij občine Slovenj Gradec, in to zelo uspešno. Glavnima organizatorjema Matjažu Gostenčniku – predsedniku ZKO, in tajnici Marijani Štaleker je uspelo pritegniti k sodelovanju v različnih odborih številne sodelavce, in ti so vestno opravili vse naloge. Slovenj Gradec je dobesedno zaživel z lutkami. V prodajalni Mladinska knjiga so odprli razstavo Od skice do lutke, na kateri so prikazali oblikovanje lutk, ki so jih zasnovali naši znani likovni umetniki: Milan Bizovičar, Jože Čiuh, Tomaž Kržišnik, Lidija Osterc in Melita Vovk. Na lutkarski praznik so opozarjale razstavljene lutke po izložbah in končno je bil tukaj še plakat z dolgobradim Kraljem Matjažem, ki so ga slikovito obarvali učenci osnovne šole. Vse predstave so bile polno obiskane in mlado občinstvo iz vrtcev in šol je nenavadno zbrano sledilo dogajanju na odru. Lutkovne skupine so obiskale tudi druge kraje po Mislinjski dolini in bolne otroke v slovenjegraški bolnišnici. Prizadevni organizatorji so izdali tudi tri številke vsebinsko bogatega Biltena. Ni odveč poudariti, da so vsi udeleženci letošnjega srečanja pohvalili organizatorje, saj so odhajali iz Slovenj Gradca zadovoljni in bogatejši.

Na koncu naj povemo, da so srečanje tako ali drugače gmotno podprle domala vse slovenjegraške delovne organizacije in mnogi zasebniki.

MIRA VALTL

Obvestilo o razpisih

Redne razpise prostih del in nalog učiteljev, vzgojiteljev in drugih delavcev in sodelavcev v vzgojno-izobraževalnih in vzgojno-varstvenih organizacijah bomo objavili letos še 15. maja.

Naknadne razpise bomo objavili 29. maja in 26. junija.

Vse druge razpise bomo objavljali še naprej sproti, kot nam jih boste poslali ali pa sporočili po telefonu (061) 315-585.

Vzgojno-izobraževalne in vzgojno-varstvene organizacije prosimo, da nam razpise pošljejo čimprej – lahko tudi po telefonu!

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI ZAVOD PIRAN o.sol.o.

Svet vzgojno-izobraževalnega zavoda Piran

razpisuje
za šolsko leto 1989/90

dve kadrovske štipendiji za študij na Pedagoški fakulteti naslednjih usmeritev:

1. Fizika-tehnična vzgoja
2. Matematika
3. Glasbeni pouk
4. Slovenski jezik
5. Italijanski jezik

Zaporedje usmeritev je prioriteto pri izbiri štipendistov. Kandidati naj izpolnijo prijavo oz. vlogo na obrazec DZS SPN-1 v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Vzgojno-izobraževalni zavod Piran, DSSS, Rozmanova 7, 66330 Piran.

O podelitvi štipendij bomo obvestili vse kandidate v 30 dneh po izbiri.

Na podlagi 32. člena Zakona o osnovni šoli ter Smernic za oblikovanje vzgojno-izobraževalnih programov v usmerjenem izobraževanju objavlja Zavod SR Slovenije za šolstvo

RAZPIS ZA AVTORJE UČBENIKOV

Osnovna šola:

Berilo za 2. razred
Berilo za 3. razred
Berilo za 6. razred

Srednje izobraževanje:

Književnost 4

Slovenski jezik 1-4 (350 in 455 ur)

Pisarniško poslovanje (VIP administrativna dejavnost, 1.-4. letnik)

Šolstvo narodnosti:

Slovenski jezik (za šole z italijanskim učnim jezikom, 1. in 2. letnik)

Avtorji bodo prejeli navodila o zasnovi, vsebini, obsegu in tehnični oblikovanosti učbenikov.

Rok za prijavo je 20 dni po objavi razpisa. Prijave pošljite na Zavod SR Slovenije za šolstvo – Oddelek za učbenike, Poljanska cesta 28, Ljubljana.

DA JIH NE POZABIMO

Blaž Kocen, geograf in kartograf

Starejši rodovi se še spominjajo, da so pri pouku geografije na srednjih šolah uporabljali za-jeten in kakovosten Kocenov atlas. Kocenov življenjepis je enak življenjepisom mnogih bistrh slovenskih otrok, ki so jih poslali v višje šole, da bi se tam izšolali za duhovnike. Kocen je bil le krajši čas kaplan na farah v Šent-trupertu nad Laškim, v Šoštanju in Rogatcu, leta 1850 pa je kaplanovanje opustil in postal suplent na gimnaziji v Celju. Študij je nadaljeval na Dunaju, tam je opravil izpite iz matematike, fizike in prirodopisa, nato pa kot profesor služboval v Ljubljani, Gorici in Olomoucu.

Znani so njegovi učbeniki zemljepisa za meščanske in srednje šole, ki so doživeli več izdaj in so jih prevedli tudi v tuje jezike. Po vsej takratni Avstro-Ogrski monarhiji pa je Kocen zaslovel s svojimi atlasi. Bil je izredno delaven in natančen, zanesljiv in sposoben kartograf. Leta 1860 je izšel njegov atlas za srednje šole z naslovom Geografični šolski atlas z 31 kartami za gimnazije, realke in trgovske šole avstrijske monarhije od Blaža Kocena. Zanimivo je, da

je ob 100-letnici prve izdaje atlasa leta 1960 izšlo že 86 izdaj. V srbohrvaščini je bil Kocenov atlas najnovejši leta 1887 v Zagrebu.

Kocen se je resno ukvarjal s teorijo in metodologijo kartografije in pouka geografije; znana je njegova razprava o uporabi geografskih učil. Mnoge njegove misli in ideje so tako sodobne, da bi jih lahko takoj uvrstili v zdajšnje metodiko geografskega pouka. Zmeraj je trdil, da mora biti pouk nazoren, atlas pa takšen, da bo rabil učenec v vseh letih šolanja – biti mora bogat, ne ozko geografski, vsebuje naj tudi zgodovinske prvine in druge pomembnosti krajev. V atlasu je posebna karta slovenskih dežel Kranjske, Istre, Goriške in slovenskih delov Koroške in Štajerske.

Blaž Kocen je bil rojen v Hotunjem pri Ponikvi 24. 1. 1821. Hotunje je vasica, dober kilometer od železniške postaje Ponikva proti zahodu. Tam sta Geografsko društvo Slovenije in občina Šentjur leta 1972 postavila piramido s spominsko ploščo v njegov spomin.

ERNEST REČNIK

Uredništvo: Stanko Šimenc, glavni urednik, Marjana Kunej, odgovorna urednica, Lučka Lešnik, novinarka – urednica, Tea Dominko, tehnična urednica. Naslov uredništva in uprave: Poljanski nasip 28, tel.: 315-585, poštni predal 21, Ljubljana 61104. Rokopisov in fotografij ne vračamo.

Matilda Zorc

»Cesta smrti« Ljubljana-Zagreb je spet terjala svoj davek. Tokrat je smrt iz naše sredine iztrgala komaj pred nekaj meseci upokojeno učiteljico Matildo Zorc in njenega moža.

Matilda Zorc, rojena Slabe, se je rodila 22. 2. 1935 v majhni vasi Žažar pri Vrzdencu, v veliki kmečki družini, ki je bila izredno glasbeno nadarjena. Tudi Matilda je podedovala to nadarjenost in s to svojo doto odšla v Ljubljano na učiteljsko.

Končala ga je leta 1956. Njeno prvo delovno mesto je bilo na Osnovni šoli Videm Dobropolje. Tu je poučevala matematiko, slovenski jezik in glasbeno vzgojo. Vodila je mladinski pevski zbor, ki je pod njenim vodstvom dosegel izjemne uspehe v občinskem, pa tudi v republiškem merilu. V Dobropolju si je ustvarila družino in začela z možem graditi hišo na Grosupljem. S šolskim letom 1970/71 se je zaposlila na naši Osnovni šoli Louis Adamič na Grosupljem. Tu je med službovanjem ob delu končala tudi študij na Pedagoški akademiji v Ljubljani, na oddelku za razredni pouk.

Matilda Zorc je bila izjemen človek. Česar koli se je lotila, zmeraj je svoje delo temeljito in dosledno opravila. Zato je tudi dosegala vidne uspehe. Glasba je bila njeno življenje. Poleg tega, da je učence na višji stopnji poučevala slovenski jezik, je več let vodila tudi otroški pevski zbor. S svojim širokim glasbenim znanjem je otrokom približala pesem tako, da so z njo zaživeli in začutili njeno izpoved. Zato je tudi s tem zborom dosegala nepozabne uspehe in z njim ponesla ime naše šole prek občinskih meja, saj je nekajkrat sodelovala na republiški reviji pevskih zborov v Zagorju.

Njen delavnik je bil razpet med delom v šoli pri pouku slovenskega jezika, ki ga je nadvse ljubila in negovala, med zborovskimi kulturnimi domom, med bralno značko, med svojim domom in družino. Nepozabno bodo ostale številne prireditve, proslave, javni nastopi, kulturni dnevi, kjer je sodelovala mnoge njih tudi organizirala. V vsakem njenem nastopu, sedo ali glasbo je dala del svojega poslušalca pa velik kulturni užitek. Vedno je našla čas tudi delo v družbenopolitičnih organizacijah tako na šoli kot v krajevni skupnosti. Bila je predsednica izvršnega odbora sindikata naše šole, članica občinskega sindikalnega sveta, delegatka zbora združenega dela, aktivna članica Turističnega društva v kraju. Za vse to svoje bogato uspešno delo je prejela leta 1979 najvišje priznanje, ki ga lahko prejme učitelj v naši občini – Jože Čičevo nagrado. Prejela je tudi Srebrni znak sindikata Slovenije. Krajevna skupnost Grosuplje ji je podelila priznanje Grosupljskega leta se je Matilda Zorc upoko-jaradi poklicne obolevnosti g. sil. Bila je še vedno polna moči in zavzetosti za delo. Se zmeraj prihajala med nas, nam pogala in svetovala. Njena največja želja pa je bila, da bi nadaljevala z glasbeno dejavnostjo. Se danes pred njeno tragično smrtjo imela vajo. Zapustila jo je sredi zavesitvo, da ji je uspelo prenečudoviti svet glasbe tudi svojim pevkam.

Vsi, ki smo poznali Matildo Zorc, se jo bomo še dolgo spominjali. Ostala bo z nami, v nas, tisti, ki zna dajati tudi drugim nikoli ne umre.

Kolektiv Osnovne šole Louis Adamič Grosuplje

33. republiško tekmovanje srednješolcev iz matematike

Letošnje tekmovanje (8. 4.) je pripravila Srednja elektrotehniška šola iz Ljubljane, Vegova 4, glavni pokrovitelj pa je bil Slovenija trgovina Ljubljana.

Učenci so s svojimi mentorji prihajali v šolo od 7. ure, takrat pa sta začela ob 8.30 s pozdravnima govoroma ravnatelj šole, direktor inž. Miloš Mulh, in dr. Ludvik Horvat, predsednik Republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo. Tekmovanje je bilo 165 iz 42 srednjih šol iz Slovenije – od teh 43 prvošolcev, drugošolcev, 39 tretješolcev in 44 četrtošolcev.

Po končanem tekmovanju so učenci odšli na kosilo v Dom učencev tehniških šol Ljubljana. Z mislimi pri nalogah so si tekmovalci popoldne ogledali Cankarjev dom in ob 15. uri poslušali koncert v Mali dvorani, ki so ga izvajali učenci Srednje glasbene in baletne šole iz Ljubljane. Vsi nastopajoči so dobili prve nagrade na republiškem tekmovanju učencev in študentov glasbe Slovenije 1989.

Končno je bila ura 17, in tedaj so uradno razglasili izid tekmovanja. Profesor dr. Anton Suhadolc je povedal nekaj misli o študiju matematike, o možnosti zaposlitve in povabil tekmovalce na študij matematike. Nato je razdelil pohvale in nagrade, ravnatelj pa še darila. So jih nagradencem namenile delovne organizacije.

Ob tekmovanju je izšlo skrbno pripravljeno glasilo s prispevanimi priznanih strokovnjakov in naših učencev.

V ekipo za zvezno tekmovanje iz matematike so se uvrstili:

1. letnik: Tomaž Cedilnik (SNŠ Ljubljana), Urška Koren (Nova Gorica), Robi Mohorčič (SSPTNU Novo mesto), Gregor Šušteršič (SNŠ Ljubljana), Mojca Vilfan (SNŠ Ljubljana);

2. letnik: Dušana Kočič (STS MT Celje), Marko Petrušič (Slovenj Gradec);

3. letnik: Andrej Bauer (SNŠ Ljubljana), Renata Novak (Slovenj Gradec), Borut Novak (CSUI Jesenice);

4. letnik: Jaka Cimprič (SNŠ Ljubljana), Timotej Ečimović (Slovenj Gradec), Marjan Jerman (SSNMEU Trbovlje), Tatjana Ozal (STNS Postojna), Andrej Vilfan (SNŠ Ljubljana).

Vsem nagradencem čestitamo, drugim z malo manj sreče pa izkamo znano misel: Pomembno je sodelovati...

AGATA TIEGL

prosvetni
delavec

Ustanovitelj: Republiški odbor Sindikata delavcev vzgoje, izobraževanja in znanosti ter izobraževalna skupnost Slovenije – izhaja štirinajstrednjo med šolskim letom.

Izdajateljski svet ČZP Prosvetni delavec: predsednik Vladimir Tkalec, Tea Dominko, Marjana Kunej, Jože Miklavc, Vida Nered, Alenka Pučnik, Marija Skalar, Janez Sušnik, Stanko Šimenc, Slava Šarc.

Direktor: Stanko Šimenc.

Uredništvo: Stanko Šimenc, glavni urednik, Marjana Kunej, odgovorna urednica, Lučka Lešnik, novinarka – urednica, Tea Dominko, tehnična urednica. Naslov uredništva in uprave: Poljanski nasip 28, tel.: 315-585, poštni predal 21, Ljubljana 61104. Rokopisov in fotografij ne vračamo.

Akontacija naročnine za leto 1989 znaša 30.000 din za posameznike in 60.000 din za organizacije. Za upokojene prosvetne delavce in študente pedagoških smeri znaša naročnina 20.000 din na leto. Posamezna številka štane 3000 din. Številka tekočega računa: 50101-603-46509.

Tiska ČTP Ljudska pravica, ISSN 0033-1643. Po mnenju Republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje je časnik »Prosvetni delavec« prost temeljnega prometnega davka od prometa proizvodov (glej 7. točko 1. odstavka 3. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu).